

Rikke Kragh

Ti STILLE

noveller

10

Regnen udenfor vinduet, lavede tunge mønstre på bøgebladene. Hun talte de dråber, der i raseri splintredes på køkkenvinduet. Køkkenet virkede grønt i det store bøgetræs skygge. Hendes ynglingsfarve var grøn. Håbets farve. Skovens farve. Men den grønne farve, køkkenet fik en regnfuld julidag virkede tung og dyster fremfor let og levende. Hun stirrede på dråberne og opgav at tælle dem. Sommerregnen slog aggressivt sine dråber mod ruden og den truende buldren og lysglimt i det fjerne tydede på snarlig uvej. Hun følte sig tom indeni. Som om livet for længst var gået i stå i en limbo af ingenting.

De havde købt huset med stor glæde og forventning for ti år siden. Et smukt hus på landet med masser af muligheder. De havde store drømme om mange børn og selvforsynende køkkenhaver og måske et par får og en flok høns. De havde forestillet sig, at de skulle have hver deres gode lønmodtagerjobs og blive en engageret del af lokalområdet med friskole og spejder. Forventningens glæde var stor, da de underskrev købskontrakten på huset og flyttede ind. Alle de mørke træpaneler blev hvidtet. Lofter og vægge fik også lysere nuancer og huset stod flot og velholdt. Haven lignede en park om sommeren, hvor hun drømte om smukke staudede, legeområde til sine kommende børn og et lille hønsehus, så de kunne hente friske æg til morgenmad. Baghaven var fuld af liv i de gamle krogede frugttræer og sommerfuglene fløj glade rundt i bærbuskene. Der var mulighed for store klatretræer som børnene kun boltre sig i. Alt virkede for perfekt til at være sandt.

De første år, de havde boet der, havde de forsøgt at få et barn. Men som tiden gik uden graviditet, blev hun mere og mere tvivlende på sin egen fertilitet. De var blevet undersøgt og det viste sig, det ikke var hende, der havde svært ved, at blive gravid. Det var hendes mand, der havde en nedsat fertilitet. De var startet i fertili-

tetsbehandling med store følelsesmæssige konsekvenser til følge, hver gang hun fik sin menustrasjon og endnu en drøm og håb brast. I den smukke parklinenede have, groede blomster og træer vildere og vildere og dækkede deres fælles drøm med løvfald år efter år. Forestillingen om gyngestativ og badebassin blev erstattet med tomhed og melankoli.

Hun sukkede og forsøgte at tælle dråberne på vinduet. Hendes mand var taget på arbejde og selv havde hun en aftenvagte på det plejecenter, hvor hun var ansat. Hendes ene kollega, var lige gået fra højgravid og forventningsfuldt over sin kommende baby. Hun havde ønsket hende tillykke og alt held og lykke men hendes stemme havde lydt hul og uden glæde. Hun ønskede selvfølgelig sin kollega, alt godt men en besk smag af, at hun selv måtte undvære oplevelsen af at blive mor, fyldte hende mere og mere. Som helt ung, troede både hun selv og hendes omgivelser, at hun ville blive mor i en ung alder. Hun var den moderlige og omsorgsfulde person af natur og hun var godt til børn. Som årene gik og hun så sine venner og kollegaer blive lykkelige mødre, trak hun sig længere og længere ud af fællesskaberne. Hun kunne ikke tale med og forstod ikke helt, hvad det ville sige at være forældre.

Hun huskede, da hun slog hånden af sin bedste veninde, der var blevet mor til nummer to barn. Hun havde følt fiasko og vrede, da veninden velmenende havde sagt, at der var så mange, der ikke fik børn og de fandt alligevel indhold i livet. Nogle begyndte at rejse meget eller købte sig en hund. Hun hørte sig selv nærmest råbe af veninden med tårerne pressende i øjnene, at hun fandeme ikke skulle have en hund. Herefter var hun marcheret ud af sin venindes hus, der med sin baby på armen havde bedt hende om at komme tilbage og det ikke var sådan ment. Det var over et år siden nu og hun svarede ikke på venindens opkald eller beskeder. Som tiden var gået og hun ikke havde svaret, stilnede venindens beskeder af og der var nu total stilhed imellem dem. Hun fulgte hende stadig på facebook og så hun lagde det ene yndige billede af sine smukke og velfungerende børn op efter

det andet. Hun havde ikke liket et eneste. Hun ønskede heller ikke sin veninde noget ondt. Ja, hun var vel nu en ex-veninde, formodede hun imens skammen cirklede lidt rundt i kroppen. Men hun magtede ikke flere babybilleder eller at blive konfronteret med lykkelige familier.

Hun havde trukket sig længere og længere væk fra sin mand, der blev mere og mere optaget af sit arbejde. Når de var sammen, blev der ikke vekslet mange ord og når de spiste sammen var stilheden ulidelig. Hun blev mere og mere irriteret over hans måde at spise på og hans smaskelyde rev i hendes nerver. Aftenen før, hvor de som sædvanlig sad i stilhed og spiste, kunne hun høre sig selv bryde tavsheden med en skinger stemme. Hun havde længe tænkt, om hun skulle blive insemineret med donorsæd men havde indtil nu ikke haft mod til at nævne det. Hun huskede alt for tydeligt, da lægen på fertilitetsklinikken havde forslået det. Hendes mands ansigt var blevet askegråt og med en halvkvalt stemme, havde han sagt, at det blev over hans lig, hvorefter han var marcheret ud af lægens kontor. Hun havde forfjamsket undskyldt og var løbet efter ham. Han var vred og med en såret stolthed, havde han sagt, at nu orkede han ikke det her babymenageri mere. Hvis hun ikke kunne leve uden børn måtte de blive skilt, så hun kunne finde en anden. Dengang havde hun haft ondt af ham og lovet, at selvfølgelig skulle de ikke det. Hendes omsorg for ham var efterånden mere og mere blevet erstattet med en fed foragt, hun havde svært ved at skjule for ham. Hun havde højt sagt over den brune sovs og kartofler; "Jeg VIL have en baby!" "Koste hvad det koste vil!" Han havde stirret vantro på hende og spagt sagt, at han troede, de var kommet til enighed om det, med det udeblevende barn. hun havde stirret vredt tilbage på ham og nærmest skreget ham ind i hovedet, at han var kommet til enighed med sig selv. Hun havde bare føjet ham og hvad galt kunne det egentligt være med donorhjælp. Han stirrede tavst på hende og stilheden var så gennemtrængende, at man ville kunne høre den berømte knappenål falde til gulvet. Foragten over hans egoistiske og mandlige stolthed rasede i hendes krop. Herre gud, havde det været omvendt, vil-

le hun sagtens kunne gå med til..... Hun tænkte ikke tanken til ende, før han for op, så glas og bestik raslede faretruende på bordet og stolen væltede. I raseri havde han råbt, at han fandeme ikke skulle have nogen donorunge, hvorefter han tog sin jakke og bilnøgler og skred ud af døren.

Hun havde siddet tilbage og hørt bilen med rasende hvin kører hen over gruset og ud på vejen. Længe havde hun siddet og stirret tomt ud i luften. Foragten blev erstattet af håbløshed og sidenhen af raseri. Hun rejste sig og lod resterne af aftensmad og service stå. Hun gik ud i bryggerset og fandt en flaske rødvin frem, som hun åbnede. Hun satte sig i sofaen og imens rødvinen forsvandt glas efter glas, spekulerede hun på, om hun skulle slå ham ihjel. Det var måske alt for drastisk og det ville vel være temmelig besværligt, at blive gravid, som indsat i et fængsel. Hun mærkede hadet imod ham stige sammen med den høje promise. Klokken var efterhånden mange og han var stadig ikke kommet tilbage. Hun gik ud i køkkenet og fandt kassen med hendes forskellige smertestillende piller frem. Hun spekulerede lidt på, hvor mange, der var. Der havde samlet sig mange æsker med panodiler, pamoler og alverdens andre smertestillende medikamenter igennem årene. Hun tog dem aldrig men købte altid nogle, når hun handlede. For en sikkerheds skyld. Desuden havde hun fået udskrevet sovepiller for noget tid siden, som også lå i kassen. Hun fandt sin blender frem og hældte vand deri. Herefter tog hun alle pillerne ud af pakker og æsker og puttede derned i. Der var flere piller end vand, så for at få blendet pillerne godt, måtte hun tilføje lidt mere vand. Hun puttede også en god skefuld honning i for en sikkerheds skyld. Imens pillerne blev blendet godt sammen, fandt hun sin røremaskine frem. Hun åbnede en pakke gær og lagde deri og som hun opløste med sukker og vand. Herefter tog hun med en kagespatel massen ud af blænderen og rørte sammen med gæren. Hun blandede hendes lækre speltmel med grovhveden i massen og røremaskinen rørte tålmodig en smidig og lækker brøddej sammen. Imens dejen hævede satte hun sig i stuen og drak resten af rødvinen imens mørke tanker indtog hver en celle af hendes krop.

Imens brødet bagte og duften spredte sig i køkken den sene aften, tænkte hun, at hun ville servere tre tykke skiver brød med ost til ham med kaffe og juice i morgen tidlig på sengen. Hun ville lade som om, at hun ville forsoningen og undskylde for hendes forslag. Herefter forestillede hun sig, hvordan han vred sig i smerte og livet ebbede ud af ham. Hun ville rulle hans døde krop ned på et tæppe på gulvet og trække ham ned i kælderen, hvor hun ville gemme ham imellem de tørre brændeknuder til brændeovnen og gamle aviser og blade. Så ville hun køre ned på tanken med de gamle benzindunke og fylde dem op. Herefter overdænge bunkeren med hans lig med benzin og tænde det. Intentionen var, at hele huset skulle brænde ned og hun selv ville være taget på arbejde i aftenvagten. Imens hun spekulerede over, hvordan hun skulle skaffe liget af sin mand af veje, var brødet i ovnen blevet lettere brændt. Hun skyndte sig at tage det ud og satte det på risten på køkkenbordet. Anspændt over sine planer, gik hun ud og børstede tænder.

Hun vidste ikke, hvor længe hun havde sovet, da hun hørte ham komme op i soveværelset. Hun havde drømt om den smukkeste lille kønsløse baby, der lå i en dyr Odder barnvogn i fine cremefarver. I drømmen var hun lykkelig og kunne næsten dufte den særprægede lækre duft fra en babys hud. Duften blandede sig med lugten af gamle øl fra hans ånde og hun vågnede. Hun havde lidt hovedpine ovenpå den flaske vin, hun havde drukket og mangel på søvn. Hun lå lidt og tænkte på brødet nede på køkkenbordet og en panik bredte sig i hendes krop? Havde han fundet det og spist af det? Hun listede op og gik ned for at kigge efter. Hun følte sig en smule flov over hendes tanker om at tage ham af dage på den måde. Imens hun smagte på et lille stykke af brødet, der smagte umiskendeligt surt, blev hun enig med sig selv om, at det nok ikke var den mest hensigtsmæssige måde, at blive fri for ham. Hun smed brødet i skraldespanden og gik tilbage i seng.

Regnen insisterede på at lave mønstre på ruden. Hun kiggede tomt på den og tænkte, om hun skulle sidde sådan resten af sit liv og stirre ud af et vindue imens årene tog drømmen om et barn helt fra hende. Hendes mand var lige kørt på ar-

bejde uden at tale til hende. Han havde sikkert også tømmermænd ligesom hende selv. De var blevet fremmedgjorte overfor hinanden og hun vidste ikke, om hun kunne blive ved med at holde sig selv ud. Hun havde slået hånden af sin veninde og alene siddet en højhellig hverdagsaften og druknet sine uforløste drømme i rødvin. Men det værste var, at hun ikke engang kunne finde ud af, at slå sin mand ihjel. Det var nok også godt nok og ideen med brødet stod lysende klart som en fiasko i hendes sind. "Absurd", tænkte hun. "Du er sgu, da bims" skændte hun højt på sig selv. "Hvad fanden tænker du på?" Hun kom til at grine lidt af sig selv over aftenens sysler med brødet, der skulle skjule hendes intentioner om at tage sin mand af dage. Godt, hun kom på bedre tanker og fik det smidt i skraldespanden.

Hun rejste sig op og lod regn være regn. Nu skulle det være slut. Resolut gik hun ud på badeværelset og tog sig et langt lækkert bad. Herefter gik hun op i soveværelset og fandt sin kuffert frem. Hun pakkede tøj til en uge og alle de fornødenheder, hun havde brug for. Hun tog et sæt pænt og praktisk sæt tøj på, som hun kunne arbejde i og efterfølgende en passende makeup. Hun tændte sin bærbare computer og fandt siden på borgerservice, hvor man kunne indgive ønske om skilsmisse. Det gjorde hun og printede et eksemplar ud til sin mand. Eksemplaret lagde hun i en konvolut og ned på stuebordet. Udenpå skrev hun; "Jeg kan ikke lide mig selv sammen med dig mere. Jeg vil skilles"

Hun ringede til sin mor. Da hun hørte den ældre dames stemme i telefonen, brød hun helt sammen og fortalte hvordan hun havde det. Hun fortalte om brødet og hendes mor, der ellers var en alvorlig dame kom til at grine. "Det er jo helt forrykt", sagde hun. Måske hans tømmermænd, ville være gået væk, hvis du havde serveret det for ham? Hun kom også selv til at grine lidt og med tragedien i stemmen, sagde hun; "Jamen mor, kan du ikke se, hvad jeg er ved at udvikle mig til?" Det kunne hendes mor godt og den ældre dame tog affære og sagde, at hun skulle komme hjem til hende og far med det samme. Hun fortalte sin mor, at hun jo skulle på arbejde. Hendes mor sagde, at hun skulle ringe til sin arbejdsplads med

det samme og melde sig syg. Hun var jo aldrig syg og det lød som om i hendes verden, at hun havde haft en mindre nervesammenbrud. "Alt det der med brødet", sagde hun bekymret. "Det er ikke normalt for voksne kvinder." "Jeg synes, du skal komme en tur hjem også bager jeg en kringle til kaffen" Hun var lettet, da hun ringede til sin arbejdsplads og meldte sig syg.

Hun følte sig stærk og oprettede en profil på Tinder, inden hun tog sin jakke på og sirligt fik låst hoveddøren. Hun satte sig ind i sin bil og kørte ud på livets landevej. Hun havde besluttet sig. Hun fortjente også at være lykkelig med en mand, der ville give hende børn. Hun glædede sig til sin mors kringle og tænkte, at den slags mor, ville hun også selv være og når hendes børn fik børn, ville hun være den kærligste bedstemor, de kunne tænke sig. Fuld af forhåbninger for fremtiden, styrede hun sin lille bil ind på forældrenes villavej og ignorerede følelsen af tristheden over sit snarlige forliste ægteskab.

9

Den lille bille kravlede ubekymret rundt langs væggen i brusekabinen. Dens skjold skinnede i blålige nuancer. Hun kunne se dens små fine ben, når den gik på de våde klinker. Da hun havde tændt det varme vand, for at gå i bad, havde hun ikke lagt mærke til den. Først da hun var trådt ind i brusekabinen. Hun gjorde altid alt, hvad hun kunne for ikke at ramme biller eller edderkopperne, der ind imellem besøgte brusekabinen, med det varm vand.

Hun var hverken bange for edderkopper eller biller. For det meste, når de var i brusekabinen, kravlede de langs væggen eller op på væggen. Nogle gange, hvis der var en ekstra stor edderkop med skostørrelse 36, som hun plejede at kalde de helt store sorte edderkopper, bad hun dog sin mand om at fjerne dem. Hun var ikke glad for at røre ved dem og de store med behårede ben, kunne hun godt få lidt afsky overfor. Men for hende, havde edderkopper herudover, altid været et symbol på lykke og et sundt hjem. Desuden spiste de, de enerverende fluer, der sneg sig ind i huset igennem de åbne vinduer på en varm sommerdag. Hun tænkte på et quote, hun havde gemt på Pinterest. Gad vide om det var et Dalai Lama quote? Hun kunne ikke helt huske det men hun huskede teksten ordret. "If you can't help them, -at least don't hurt them" Hun havde gjort quotet lidt til sin livsfilosofi. "Hvis du ikke kan hjælpe dem, så lad i det mindste være med, at gøre dem ondt" Hun forsøgte altid at undgå at træde på de små insekter. Både i brusekabinen og i haven.

Den lille bille kravlede ubekymret videre langs kanten af brusekabinen og hun tændte for det varme vand. Hun elskede næsten skoldhedt vand, når hun badede. Hele badeværelset blev altid dampet godt til, så hun måtte lade vinduet stå åben længe efter, for at der ikke skulle dannes svamp på badeværelset. Hun kunne stå

længe under bruseren og nyde det varme vand på kroppen og de velduftende sæber blev brugt flittigt.

Hun tænkte lidt over, hvor nemt hun egentligt kunne rette strålen mod den lille bille og skylle den ud i risten. Men hvorfor skulle hun gøre det? Den havde ikke gjort hende noget. Hvordan ville hun selv have det, hvis et kæmpevæsen bare kom og trådte hende under fode? På den anden side, var det jo ikke sikkert, hun nåede at registrere det, medmindre hun så væsenet komme imod sig. Hun kiggede lidt tænksomt på billen, der forsøgte at kravle over kanten på brusekabinen, så den kunne komme ud på gulvet. Gad vide, om den registrerede hende eller var bange for hende? Hun vidste ikke så meget om insekters adfærd og den virkede umiddelbart ikke særlig bekymret for det varme vand, der ind imellem kom lidt for faretruende tæt på den, selvom hun forsøgte ikke at sprøjte hen imod den. Måske var den mere frustreret over, den ikke kunne klatre op af de våde klinker over kanten? Måske havde den det lidt for varmt i den fortættede damp? Hun slukkede vandet og trak badeforhænget en smule til siden. Dampen var blevet lige tæt nok til hende også og hun havde ikke vasket håret endnu. Hun tog sin økologiske shampoo ned og hældte en flydende rosenduftende klat i hånden. Det var hendes ynglingsshampoo men hun var ikke så imponeret over mærkets tilsvarende balsam. Balsamen gjorde aldrig hendes lange hår blødt nok til at rede ud. Tværtimod, så hun havde valgt at købe en helt almindelig balsam, der gjorde håret blødt.

Hun masserede den rosenduftende shampoo ind i håret og tænkte lidt over den sidste tids isolation på grund af Coronaen. Hun var ikke selv i risikozonen og i deres store paracelhus på den børnerige villavej, føltes det ikke som et fængsel. Hun havde set i nyhederne, at i de store byer rundt om i Europa, var der mange flere restriktioner og folk måtte kun gå på gaden ved ganske særlige lejligheder og i meget kort tid af gangen. Hun priste sig lykkelig for, at hun boede, hvor hun boede. Hendes børn kunne gå ud i haven og lege eller hoppe på trampolin og heldigvis for de dyre gamercomputere, der kunne underholde dem i mange timer hver

dag. Hun fik lidt ondt af de familier, der var lukkede inde i deres små lejligheder i de større byer rundt omkring.

Hun kiggede på billen, der stadig kæmpede en brav kamp med at komme over kanten. Som en Sisyfos, fik den bugseret sig halvvejs op, for bare at falde ned igen og lande på ryggen. Her lå den og sprællede lidt og fik sig med besvær vendt rundt bare for at komme til samme resultat igen. Hun mindede sig selv om, at når hun var færdig med badet, måtte hun finde et stykke papir og tage den op med og sætte ud. Hun ville bestemt ikke gøre hverken biller eller edderkopper ondt. Men røre ved dem, det var hun ikke meget for. Fluer og myg var en anden sag. Også de satans hvepse. De kryb måtte meget gerne holde sig udenfor hendes vægge.

Hun tændte for vandet og mærkede hvordan den varme vand opløste sæben i hendes hår og trak sveden og skidtet med ned i kloakken. Hun tillod sig at stå lidt længere under vandet, end godt var, for hun havde været i haven og plantet sin køkkenhave. Salater, radiser, ærter, gulerødder og for første gang squasher og blomkål. Det hårde arbejde i forårssolen, havde gjort hende svedig og beskidt. Men hun var tilfreds med resultatet og det var sundt både for dem som familie men også for miljøet med grøntsager fra egen køkkenhave. Hun kom til at tænke på pandemien, der hærgede rundt i verden for øjeblikket. Godt hun levede i nutiden og i et trygt velfærdssamfund, hvor en kløgtig regering og sundhedsvæsen havde lukket for landet. Det var ganske tragisk som coronaen hærgede rundt om i verdenen og alle de mennesker, der var døde eller påvirket af den. Hvorfor kunne de kinesere da ikke bare droppe at have dyr i bur på de markeder på den måde? Hun havde læst i avisen, at de vist også var begyndt at forbyde wet-markeder rundt om i de asiatiske lande. Det var også synd for dyrene og helt meningsløst når både køleskab og kumrefryser, var opfundet. Hun gøs ved tanken om, at hendes egen hund, skulle stuves ind i sådan et bur bare for at vente på at blive lavet til en ragout. Ikke på vilkår, om hun ville lade det ske. Coronaen havde taget mange menneskeliv i Kina og efterhånden også i sydeuropa, USA og andre lande. Ja, herhjem-

me i andedammen var de jo også begyndt at mærke den. Hendes egne gamle forældre på plejehjemmet var topisolerede og hun ærgrede sig over, hun ikke måtte besøge dem. På den anden side, så kunne hun bruge onsdagen på sig selv, istedet for pligtbesøgene hos de kære gamle. Hun var glad for at besøge dem men det kunne til tider også føles lidt langtrukken, når det gamle ægtepar i deres lille praktiske lejlighed på plejehjemmet, i cirkler stillede de samme spørgsmål hele tiden.

Hun slukkede vandet og betragtede billen, der hvilede sig i hjørnet efter sine anstrengelser, der ind til videre ikke havde været en succes. Var den død? Hun fik et jag af dårlig samvittighed. Hun havde ikke ramt den med vandet eller sæben men måske havde den været bange for hende og prøvet at flygte? Nej, den spjættede lidt med et af sine fine små ben og begyndte at kravle den modsatte vej langs brusekabinens væg. Den var ganske pæn, syntes hun med sit skinnenede skjold og de fascinerende fine ben.

Hun tog Gliss balsamen ned og masserede den tyktflydende balsam ind i sit hår. Hun grublede videre over Coronaen, imens hun tog palmolivesæben og hældte lidt på sin badesvamp, hvorefter hun begyndte at vaske sin krop rutinemæssigt fra top til tå. Måske døde der i virkeligheden slet ikke nok af den pandemi? Måske burde halvdelen af jordens befolkning dø af en hård verdensomspændende pandemi? For var det ikke allerede i august, at vi havde brugt alle jordens ressourcer for i år? Selvom der var de forfærdeligste krige, hungersnød, sygdomme og andre katastrofer uden verdenen, så var vi vel alt alt for mange mennesker på den i realiteten lille klode? Hun forestillede sig nogle gange kloden som en myretue, hvor myrerne var de 7 milliarder plus det løse indbyggere på planeten. Altid arbejde. Altid igang. Altid produktive. Men hvad så, når der ikke var mere træ eller flere fisk i havene? Hvad så, når de store landbrugsarealer var så udpinte, at man ikke kunne dyrke flere afgrøder og vandet var en sjælden ressource? Ja sådan var det jo allerede mange steder.

Hun tændte tænkstomt for vandet og skruede lidt højere op på den varme hane. Hun fornemmede vandet var en smule køligere og skruede en tak højere op og mærkede varmekedlen sende de sidste varme stråler af næsten kogende vand ned over hendes krop. Hun sukkede dybt. Men hvem skulle dø af pandemien? Var det hende selv eller hendes børn? Coronaen var jo ikke så slem ved børn, havde hendes mand sagt. Men hvad med de forhutlede stakkels børn i den tredje verden. Dem der i forvejen var underernærede eller levede i krigenes rædsler. Ville de ikke være mere modtagelige end hendes børn eller andre sunde og raske børn? De gamle, var vel udsatte alle vegne? Selvfølgelig altid nogle mere end andre? De gamle i den tredje verden? I flygtningelejrene og de hårdt ramte steder i verdenen? De ville vel bukke under?

Hun mærkede et stik af rædsel og en smule skam krøb ud i hjørnerne af hendes krop. Stod hun her og ønskede, at alle de ukendte mennesker skulle dø af Coronaen? Nej det gjorde hun egentligt ikke men hendes fornuft sagde hende, at jorden ikke kunne blive ved med at brødføde så mange skæbner og eksistenser. Pandemier kendte jo ikke til grænser, rige, fattige, køn eller etniciteter. Eller gjorde de alligevel lidt? Hun vidste, at Den spanske syge havde ramt hårdt i skyttegravene under 1. verdenskrig. Men den havde også ramt både børn og unge, voksne og gamle rundt om i Europa og USA. Selv den spanske konge, kunne ikke gå ram forbi. Men dengang havde man vel heller ikke helt de samme hygiejneforhold som i dag? Hun havde læst, at der var nogle tiltag og anbefalinger med ikke at give hånd og sådan. Lidt som anbefalingerne nu om dage. Men nu om dage vidste man jo mere om virusser og hvordan de angreb?

Hun slukkede for vandet og lagde mærke til hendes fingre, var blevet alt for rosinrynkede. Hun skulle lade være med at tage så lange bade og det var heller ikke godt for miljøet eller hendes hud for den sag skyld. Hun tog et rent frottehåndklæde fra skabet og det føltes behageligt mod hendes hud, imens hun tørrede sig godt. Man skulle huske at tørre godt mellem tæerne, under brysterne og andre ste-

der med folder for at undgå, der groede svamp frem. En viden, hun havde arvet fra sin mor, der altid havde tørret mellemrummet mellem hendes tæer ekstra grundigt, da hun var lille. Hun var altid meget omhyggelig med at blive tørret i alle folder og mellemrum. Hun skulle ikke nyde noget af, at der skulle komme rødlige generende plamager af svamp rundt omkring på hendes krop. Hun smed det våde håndklæde på gulvet, så fødderne havde noget rart at stå på. Bøtten med den lækre tykke bodybutter fra The Bodyshop, var svær at smøre ud på benene. Men hun brugte stort set kun produkter, der ikke var testet på dyr. Desuden føltes huden ret lækker bagefter.

Billen var imellemtiden kravlet længere ind midt i brusekabinen og hun tænkte, om den kunne komme igennem hullerne i risten ned i kloakken. Den så lidt for velnæret ud til det. Når hun havde fået tøj på, måtte hun hellere redde den fra brusekabinens varme fængsel. Hun vendte tilbage til tanken om, hvem der skulle leve eller dø, hvis verdenen skulle bestå. Pandemier var i princippet ligeglade men den måde samfundene var bygget op på gjorde vel, at nogle steder i verdenen ville det være nemmere for en pandemi at høste sine ofre end andre steder? Fattige ville vel altid være mere udsatte for de boede mindre og tættere sammen. Desuden havde de hårde omstændigheder, der vel gjorde, at deres immunforsvar var på overarbejde uanset hvad?

Hun fandt sit lækre nye undertøj fra Hunkemøller frem og kiggede sig i spejlet. Trods to børnefødsler, var hun stadig en godte. Hun tog en let sommerkjole på og tænkte, hun ville tage en kop kaffe på terrassen og bladre lidt i Femina, når hun havde fået reddet billen og ordnet lidt husarbejde. Hun var stadig lidt flov over tanken om, at der burde være flere døde af Coronaen ude i verdenen for at nedbringe befolkningstallet på verdensplan. Hun var jo en privilegeret og sund hvid kvinde, der boede i et land med et godt sundhedsvæsen. I hvert fald i forhold til så mange andre steder i verdenen. Hvem var hun, der kunne tillade sig selv i tankerne at skalte og valte over liv og død? Alle døende af en pandemi ville da være ulykke-

lige og have voldsomme smerter? Alle pårørende ville da være fortvivlede? Hun følte en ked af det hed over verdenens tilstand og småskændte lidt på sig selv, da hun gik ned i kælderen og tog en kylling op af fryseren. Hun burde ikke købe de hurtigtvoksede kyllinger men de var billige og nemme at tilberede. Hendes kræse børn elskede kylling og derfor fik de det ret ofte. Desuden var kyllingekød magert og med en god salat til rimelig sundt. Hun lagde kyllingen i en skål på køkkenbordet, så den kunne tø lidt op. Hun samlede håndklædet og det beskidte arbejdstøj sammen og satte håndklædet sammen med en masse andet beskidt vask over i en kogevaske på 90 grader. Hun magtede ikke alle de bakterier og "Better safe than sorry" især i sådan en pandemiperiode. "Gad vide, hvad en husmor ville have gjort under den spanske syge?", tænkte hun og priste sig endnu engang lykkelig for sin nutidige virkelighed.

Billen lignede en, der havde opgivet alt håb, da hun kom tilbage på badeværelset med et stykke papir. Hun skubbede den forsigtigt op på papiret og bar den ud under rosenbusken, hvor hun betragtede den komme til live igen og kravle væk. Hun følte en lille glæde af god gerning og huskede Dalai Lamas ord; "If you can't help them at least don't hurt them" Men hvad nu, hvis hun i virkeligheden havde flyttet den alt for langt væk fra dens billevenner, som måske boede i nogle hulrum i muren? Hun rystede på hovedet over sine egne spekulationer og gik ind og satte vand over til kaffe. Hun fandt sit nyindkøbte feminablade, smurte et knækbrød med cheddarost og appelsin marmelade og arrangerede det hele på en bakke sammen med stempelkaffen med de friskkværrede økologiske bønner i.

Terassen var hyggelig indrettet med et sekspersoners havebord og moderne komfortable havestole med flotte hynder til. Der stod en buket roser fra haven sirligt arrangeret i en gammel kande på bordet og de små insektfangere hang pynteligt i træet, der skyggede ind over terassen.

Hun satte sig veltilpas ned og følte en vis taknemmelighed for sit liv og at hun fortjente en stille stund med sit Femina og kaffen. Bier og sommerfugle havde

travlt i hendes fine blomster. Det var vigtigt at passe på de kære små livgivende insekter. I insektdåserne kæmpede hvepsene og fluerne for resterne af deres sølle liv. Men så generede de da ikke hendes knækbrød med cheasyost og easismarmelade så længe.

8

Varmen ramte ham som et slag i ansigtet, da han åbnede den tunge dør til opgangen ud mod den trafikerede gade. Han mærkede med det samme sveden springe frem under den kortærmede grå T-shirt, der hang formløst ned over bæltet på hans shorts. Hans hår hang tungt ned i øjnene på ham og blev med det samme endnu mere klistret af sved. Han havde ikke været i bad i flere dage og han havde egentligt tænkt, at håret snart var så fedtet, at det kunne stå selv. Egentligt var han ligeglad og det var i grunden heller ikke sundt for håret, at blive vasket for ofte, havde han læst et sted på facebook.

Han var lige ved at opgive sit forehavende og lukke døren igen for at gå op i sin etværelses lejlighed. Men han bed tænderne sammen og trådte ud på det varme fortov. Hans fødder i de tynde gummisko, var allerede hævede og røde af vægten fra hans krop. Hans kampvægt var skyhøj og sveden perlede ned i øjnene og gjorde T-shirten våd, for hvert skridt han tog. Gadens trafik af biler og cyklister, der ringede med deres cykelklokker, gjorde det ikke nemmere for ham, at krydse gaden. Han måtte løbe over for en bus, der i høj fart kørte forbi ham med en eder af bandeord fra chaufføren efter ham. Han stoppede forpustet, da han var kommet i sikkerhed på det modsatte fortov. Solen stod højt på himmelen og uden skygge, skinnede den nådesløst ned på ham. Han ærgrede sig lidt over, at han var gået ud nu på den her tid af døgnet men køleskabet var tomt og han var blevet sulten.

Han spekulerede på om det var smartest at tage i Netto først eller efter, han havde været i kiosken i sidegaden tæt på. Han tjekkede, han havde sin grå Eastpack skuldertaske under armen og om pungen med debitkortet lå deri. Han besluttede sig for, at gå i kiosken først.

Kiosken lå i en lille sidegade og var ikke særlig stor. I hjørnet stod en spillemaskine, hvor en ældre herre, sad og fordrev tiden. Kioskejereren så bleg ud i det kunstige lys og han stirrede træt på ham. Han kunne mærke sin puls stige lidt og varmen fra solen kogte stadig i hans tunge krop. Han følte sig lidt flov og tog en pose matadormix fra hylden imens hans øjne ledte efter bladene med de nøgne damer på. Han fandt det ved siden af Anders And og de andre blade. Hjertet bankede i brystet, da han tog det og gik hen for at betale. Kioskejereren kiggede på ham med et tomt overbærende blik og han krympede sig under det imens han betalte og fik gemt Rapportbladet i sin east pack skuldertaske. Han fornemmede kioskejerens øjne brænde ham i ryggen, da han gik ud på den varme vej igen. Han vidste ikke rigtig om det var varmen fra solen eller flovheden over, at han måtte ned og hente Rapportbladet, når hans computer nu var gået ned.

Han havde googlet en pornofilm i aftes og da den blev allermest interessant, var hans bærbare computer gået i sort. Ærgerligt havde han prøvet at genstarte den men uden held. Han havde ingen, han kunne ringe til om hjælp, for hans vennekreds var mildest talt ikke eksisterende og hans forældre, havde ikke kendskab til computere. Om morgenen, havde han ringet til en computerreparatør, der gerne ville kigge på den. Ved ti-tiden, havde han taget bussen ind til reparatøren, der havde forsøgt at starte den og med sarkasmen osende ud af stemmen, havde sagt, at hans computer vist havde fået sig en kønssygdom med alle de nøgne damer, han googlede rundt efter. Han kunne godt få virussen væk men det ville blive en bekostelig affære og desuden skulle han tænkte sig mere om, når han surfede rund på den slags sider, for der var mange virusser i omløb.

Han havde mærket følelsen af fornedrelse tynde ham ned og han turde ikke kigge reparatøren i øjnene. Han havde forsigtigt fremstammet, hvornår han kunne få sin computer igen og svaret var kort fra reparatøren, at han ville ringe, når han vidste mere. På vej ud af computerbutikken, havde han mærket reparatørens øjne brænde i nakken.

Den samme følelse, som han havde haft inde i kiosken, da han købte rapportbladet. Han følte sig stakåndet, imens han gik på det varm fortov hen mod Netto. Hans krop var slasket og tung med en mave, der hang langt under bæltet. Han kunne mærke T-shirten var gennemsvedig og klam og de løse shorts sjaskede til benene. Han skulle forbi fitnesscentrets vinduer på vej mod Netto og han sendte de svedige veltrænede mænd og kvinder på motionscyklerne og løbebandende en hånlig tanke. Hvem gad bruge så mange penge, tid og energi på at svede på den måde, når man kunne få sved på panden, bare ved at gå ned på den solbeskinnede gade? Han krympede sig sammen og slog blikket ned i jorden imens han skyndte sig ind i Nettos befriende svale og væk fra fitnesscentrets store vinduer, der udstillede de perfekte sunde kroppe i bevægelse.

Hurtigt fik han fundet en stor cola og to frysepizzaer og gik op for at betale. Han kom til at stå i kø men lagde ikke mærke til, at kvinden bag ham trak sig lidt tilbage fra ham med afsky over den massive svedige lugt, han sendte ud omkring sig. Han var travlt fokuseret på at få betalt og komme hjem til sin trygge lille etværelses lejlighed med de nedrullede gardiner. Langt væk fra andre menneskers nysgerrige og fordømmende blikke. Han bemærkede den unge kassemedarbejders gyngende bryster under den stramme lyse bluse og hendes blå øjne. Han blev rød i kinderne, da hun kiggede op og ned af ham med foragt i øjnene, imens hun kørte hans vare igennem betalingen. Han skyndte sig at pakke sine få vare sammen og forlade kassen med følelsen af hendes brændende øjne i nakken. Han vovede sig til at sende et lille stjålent blik bagud og bemærkede, hun ikke stirrede efter ham men var igang med den næste kunde ved kassen og han var langt fra interessant for hende på nogen måde. Følelsen af tomhed rutschede rundt i kroppen på ham og behovet for frysepizza og pornoblad, blev en endnu stærkere trang i ham.

Gaden var stadig skoldhed men der var heldigvis ikke så langt til hans etværelses lejlighed, der lå på 2. sal i opgangen. Da han låste døren op pustede han som en dampmaskine og sveden haglede af ham. Han var træt og alligevel lettet over,

han fik hentet sit blad og pizzaer. Han brød sig ikke om mange mennesker og slet ikke på en varm dag. Det var også ærgerligt med den computer. Men han var nød til at væbne sig med tålmodighed. Reparatøren havde ikke haft ringet endnu.

Den etværelses lejlighed lugtede indelukket og synede endnu mindre med de nedrullede gardiner. Tallerkener med madrester stod spredt hist og her blandet med rent og beskidt tøj i en kaotisk symfoni. Det beskidte og plettede sengetøj på sengen bar præg af mangel på vask og tomme colaflasker lå tilfældigt spredt, hvor de var landede. Der hang plakater af nøgne kvinder rundt om på væggene og en enkelt plakat var faldet ned og lå krøllet sammen i et hjørne. På sengen lå en absurd udseende oppustelig dukke, han havde bestilt på en hjemmeside med sexlegetøj. Han havde været spændt, da han havde bestilt den for han havde aldrig have sådan en dukke før. Han havde bestilt den direkte til døren og måtte give en merpris for den service. Det havde ærgret ham, for kontanthjælpen rakte ikke langt i forvejen men han havde været bange for, at der skulle stå en afsenderadresse på pakken. Han ville ikke hente den i pakkeudleveringen i Brugsen og mærke skammen rasere sin krop, når de udleverede den til ham. Posten havde lang tid efter bestillingen banket på hans dør med pakken og der var selvfølgelig afsenderadresse og stort logo på kassen. Han havde fornemmet på den mandlige postbud, at han havde kigget med foragt på ham, da han åbnede døren. Postbuddets øjne havde løbet op og ned af hans krop uden at kunne skjule foragten over, hvad han så. Med en professionel spydig stemme, havde han bedt ham om at skrive under på leveringen, hvorefter han havde sendt ham endnu et hånlige blik for derefter at vende sig om, for at gå. Som altid fik han hjertebanken og flimren for øjnene, når han blev konfronteret af andres fordømmende blikke. Men han havde lært at knibe læberne godt sammen, tie stille og vente på, han kunne fjerne sig fra situationen. Postbuddets fordømmende blik havde siddet fast længe efter han havde lukket døren.

Han havde følt skammen suse rundt i kroppen og i nogle dage, havde pakken stået uåbnet i et hjørne. Da han havde taget sig sammen og åbnet den, havde han

med det samme pustet dukken op og lagt den i sengen. Den var grim med store opsvulmede plastiklæber og kønsorganer. Store usmidige plastikbryster og huller de rigtige steder. Han havde klædt sig af og hans krop havde mast dukken ned i madrassen, så han måtte puste den op en gang til og være lidt mere forsigtig med den. Men han fik følelsen af at dukken kunne tilfredsstille hans umiddelbare behov til trods for, den ikke gengældte hans kærtegn. Han havde brugt den nogle gange men efter han havde tilfredsstillet sig selv med den, følte han sig altid ensom og skamfuld.

Pizzaerne var blevet færdige i kombiovn og han skyllede en beskidt tallerken hurtigt af og lagde dem derpå. Han satte sig i sin gamle slidt lænestol, der stod tæt ved sengen, så han kunne tage benene op på sengen. Sådan kunne han spise med den ene hånd og se Rapportbladet med den anden. Des længere han fik arbejdet sig ind i bladet, des mere tændt blev han. Så han trak sine bukser ned for at finde sit stive lem. Men han var nød til at flytte på sig og sin egen mave, der dækkede for den. Med den ene hånd holdt han maven væk imens han kørte den anden hurtigt op og ned af sit lem, til han kom ud over sig selv og sine i forvejen snavsede bukser. Han var træt og tørrede hænderne af i et håndklæde, der lå på gulvet. Med besvær fik han rejst sig op og smidt dukken ud på gulvet. Han lagde sig i sengen og trak dynen godt op over kroppen. Følelsen af forladthed gjorde ham mat og udkørt, så han blev enig med sig selv om, at det havde været en hård formiddag og det ville være ok med en eftermiddagslur.

Han måtte have været faldet i søvn, for han vågnede med et spjæt, da hans mobiltelefon ringede. Den ringede sjældent og hvis den gjorde, var det kun hans mor, der ringede og spurgte bekymret ind til ham. Hun havde alle mulige gode råd til ham om at gå over i fitnesscentret og komme igang med at bevæge sig og hvilken kost, der ville være god for ham. Hun og faderen ville gerne betale for en sundhedscoach, så han kunne få det bedre. Han gad aldrig at høre på hende og hans alt for store krop med den faretruende BMI, skreg i stilhed, at hun skulle hol-

de sin kæft og lade ham være i fred. Som om han ikke vidste, at det var en farlig vej, han gik på. Men det var længe siden, han havde besluttet, at det ville være umuligt at ændre på skæbnen. Derfor havde han også pillet det eneste spejl ned, det var i det lille badeværelse, som han lige kunne kante sig ind på. Han fik kvalme, når han så på sin egen krop og ville derfor hellere være foruden. Men han sagde aldrig til hende, hun skulle holde sin kæft. Kun et vagt "Ja mor, jeg vil tænke over det" Når samtalen blev afsluttet, havde han plantet endnu engang et falsk håb i sin mor og selv fået fred med ensomheden stille skrig og hvis advarsler, han hårdnakket ignorerede.

Han fik med besvær sat sig op og søvndrukken fumlet sig frem til sin telefon, der lå på det alt for fyldte lille sofabord og med sin insisterende ringen vækkede ham. Nummeret var ikke hans mors men computerreparatøren, der havde fået hul igennem til hans computer og var gået igang med at rense den for kønssygdomme, som han med slet sarkasme, havde udtrykt det. Han ville kunne hente den næste dag, hvis han ville. Det ærgrede ham, at han ikke kunne hente den allerede samme eftermiddag, for han manglede den til at se sine pornofilm på og i de øjeblikke, hvor fremmede mennesker havde sex, glemme alt om sin skam, ensomhed og selvlede. Nu måtte han nøjes med sit Rapportblad og telefonens lille skærm indtil computeren kom tilbage.

Han rejste sig og gik på toilettet. Han fandt sin cola i køleskabet og tog den og matadormixen med hen til sengen. Rummet var intimiderende og lille. Nogle gange følte han, han blev kvalt i det og i sin egen ensomhed. Ensomheden kunne han fylde ud med cola, matadormix og pornofilm men når der blev stille i rummet og han vågnede i mørket om natten, mærkede han fortvivlelsen over sin egen skæbne som en sorgfuldt uforløst knude i brystet. Han kunne have svært ved at falde i søvn, når han vågnede på den måde og ofte hen på de lyse morgentimer, lovede han sig selv udmattet, at han måtte over i det fitnesscenter og begynde at omlægge sin

livsstil. Når han endelig faldt i en udmattet drømmeløs søvn, forsvandt hans beslutsomhed om ændret livsstil med morgendagens komme.

Resten af eftermiddagen og aftenen brugte han på facebook og Tinder. Han havde et par gange hjælpeløst kontaktet et par kvinder derinde men de havde venligt men bestemt afvist ham. Der var aldrig nogen, der havde kontaktet ham og nu brugte han kun sin profil til at kigge på kvindelige profiler uden at tage kontakt. Han var efterhånden vant til, at blive swipet til side, som et ikke emne. Som en ikke eksisterende og interessant person for det modsatte køn. Han havde aldrig haft en kæreste. Hans klassekammerater fra både folkeskolen og den elektrikeruddannelse, han havde forsøgt at gøre færdig, var blevet mere og mere fasttømrede i faste forhold, som årene gik. Han kunne se tidligere studiekammerater på facebook få uddannelser, blive gift, få børn, hus og sommerferierejser til spændende destinationer. Han følte sig nogle gange, som om han lå i dvale og bare ventede på, at springe ud til en bedre tilværelse. Men det skete aldrig.

Han faldt i en drømmeløs søvn og vågnede som sædvanlig midt nat. Der var varmt i rummet som i en sauna og han fik trukket gardinet fra vinduet og lod lidt luft komme ind, da han åbnede det. Resten af natten lå han uroligt og faldt ikke i søvn igen. Han glædede sig til at få sin computer igen, så han kunne komme til at surfe og se de pornofilm, der kunne få ham til at glemme livet for en stund.

Han måtte alligevel have sovet lidt, for da han vågnede listede der sig en solstråle igennem det frarullede gardin og han hørte forjagede og travle stemmer fra vejen. Han stod op og fik sig nødtørftigt vasket og børstet tænder. Han fandt en T-shirt og shorts under en bunke beskidt tøj, der virkede rent. Han sukkede, da han tog sin eastpack skuldertaske på, for at begive sig ud i den varme formiddag.

Han fandt bussen, der kørte tættest på computerbutikken og fik sig besværet kantet ind i den. Han måtte stå op, da den var fyldt med folk på vej i skole og på arbejde. Det gjorde ondt i benene at stå op og væsken i anklerne kogte, så de røde plamager blev faretruende lilla. Han stod af næsten udenfor butikken og med en

pusten gik han derhen. Butikken var dejlig afkølet og han følte en lettelse ved at komme ind i rummet samtidig med, han anlagde sit panser mod hån og misbilligelse fra computerreparatøren. Da han havde betalt for sin computer og kommet tilbage samme vej med en besværlig busrejse, pustede han lettet ud over, at han var på sin egen vej og snart hjemme i sine vante omgivelser, hvor han kunne lukke verdenen ude.

På vej hen mod sin opgang stoppede han pludselig op, da han hørte en panisk spæd skrigen. Han kiggede ned og så en stor kat ligge i vejkanthen ind mod fortovet. Den bevægede sig ikke og han konstaterede at den var død. Under den så han en lille bevægelse og han bukkede sig ned trods svære smerter i lænden og anklerne. Under katten lå der en lille grå kattekillling med de klareste grønne øjne. Han udbrød en overraskende lyd og hans hårdtprøvede hjerte slog en takt over. Uendelig forsigtig, tog han den lille kat op i sine store hænder. Den var så fin og blød. Han holdte forsigtigt på den, som på det fineste porcelæn, der kunne gå i stykker. Den hylede ikke så meget mere men virkede varm og forkommen, så han skyndte sig ind i opgangen og væk fra den brændende sol med den. Da han kom ind i lejligheden, satte han den på stuebordet og stod længe og kiggede på den. Den afviste ham ikke men med sin insisterende kalden, ville den op til ham og helst sidde helt oppe ved hans hjerte. Han blev blød om hjertet og besluttede sig for, den skulle hedde Lucky. Trods middagssolens varme, skyndte han sig ned i Netto og købte en lille balje, to små skåle, noget kattegrus og blødt kattemad. Han løb så godt han kunne hjem igen og fik arrangeret et hjørne til Lucky. Lucky var hurtig til at forstå ideen med kattebakken og maden var ikke et problem for den at spise. Resten af dagen glemte han alt om pornofilm og den oppustelige dukke i hjørnet. Lucky gik på opdagelse i hans lejlighed og så snart den blev for utryg søgte den op i hans varme brede favn.

Den nat sov han på siden toppet med en sammenrullet lille kattekillling på sine bløde brede overarme. Han vågnede kun, når han skulle vende sig og forsigtigt ar-

rangere, at Lucky ikke blev mast og kom til at ligge godt igen. Han mærkede en glæde i kroppen, når det bløde lille væsen spindende rullede sig sammen tæt på hans hjerte og ansigt for at sove videre. Han følte sig elsket.

7

Udenfor det store vindue regnede det. Den insisterende lyd af regn, der faldt ned på terrassen og i haven, fik hende til at falde i en melankolsk ro, hvor hjernen gik på pause. Regnen havde en beroligende virkning på hendes forpinte sind, der alt for ofte var uroligt siden ulykken. Hun stirrede apatisk ud af vinduet og bemærkede ikke, han kom ind i stuen.

I vindueskarmen lå der månedsvis af støv og døde fluer. Støvbolde hobede sig op under sofaer og bordene, hvor gennemtrækken, der ind imellem kom ind fik dem til at lege tagfat med hinanden. Hendes fine planter, der førhen var en stolthed for hende, stod halvisne og opgivende i deres potteskjulere. Den fine store stuebregne havde tabt de fleste af sine blade, der lå tilfældigt strøet rundt i stuen.

Hun kiggede blegt på ham, da han kom ind. Han sukede og tænkte, at det var mere end seks måneder siden, han havde set hende smile eller for den sag skyld, gjort noget ud af sig selv. Hun kiggede ugideligt på ham, da han bad hende om at gå ind i bad. Hun havde ikke været i bad i flere dage og det var på tide, at han var nødsaget til at tage kampen med hende. Han havde besluttet, han ville gøre det, inden han skulle på arbejde, for ellers ville der gå en dag mere, hvor hun sad som en statue og stirrede på intetheden udenfor vinduet. Siden ulykken havde hun været sygemeldt fra sit job og han tænkte, at det var nok så som så, at hun nogensinde kom igang igen. Klokken var syv om morgenen og hun havde sikkert siddet der og stirret ud af vinduet siden midt nat. Han var holdt op med at vågne, når hun stod op om natten. Efter ulykken vågnede hun ofte op grædende og skrigende men nu var hun stille som graven og sagde ikke mange ord i løbet af en dag.

Ulykken havde vendt op og ned på deres liv og sorgen havde været total for dem begge. Selv havde han fundet trøst i sit arbejde og livet var vendt tilbage til et

nyt status quo for ham. Så længe, han var på sit job, kunne han holde tankerne om ulykken og sin ulykkelige kone på afstand. Men uroen i hans krop, når arbejdsdagen lakkede mod enden var ikke til at tage fejl af. Det var ham, der skulle sørge for at handle ind og lave mad. Han var begyndt at handle hver dag, så han kunne trække tiden lidt ud, inden han kom hjem. De sidste par måneder, købte han kun meget lidt mad ind og ofte var det til grøntsagssuppe. Han havde erfaret, at det var suppe, han kunne få hende til at spise lidt af. Ellers lod hun maden stå uberørt aften efter aften. Hun var blevet faretruende tynd men om han så tryglede og bad eller lavede hendes ynglingsmad, rørte hun det nærmest ikke. Det var som om, hun sygnede hen med vilje, så hun kunne blive så let, at hun kunne flyve til himmels for at mødes med deres datter igen.

Selv huset udefra indkørslen emmede af en stemning af sorg og stilstand, når han parkerede bilen efter en lang arbejdsdag i indkørslen. Stemningen, når han åbnede hoveddøren var altovervældende og intimiderede ham, så han med det samme blev slynget tilbage til ulykken. Huset stod uberørt og haven vildtvoksende med græs og selvsående planter som tjørnehækken om den sovende Tornerose. Men forskellen var, at han ikke kunne vække hende med kys og trøstende ord. Ulykken var fastfrosset til hende som et Limbo i helvede. Han mærkede fortvivlelsens tårer presse sig på men tvang dem tilbage med hurtige synkebevægelser. Det kunne ikke nytte noget, han viste svaghed og mangel på handlekraft, for så kom de da aldrig videre. Han var opdraget til, at mænd handlede også i de svære situationer. Hans egen far, havde ikke meget tilovers for tårer og da slet ikke drenges. "Rigtige drenge græder ikke," var hans mantra. Så hans tårer tørrede ind med ordene og sin barndoms levede liv. Igennem sin barndom og ungdom kæmpede han ofte mod tårerne, for han havde nemt til at blive berørt af fortællinger, musik, film og hændelser. Som voksen, havde han glemt tårerne og havde kun foragt tilbage overfor blødsødne mænd indtil ulykken.

Nu kunne han kun hjælpeløst betragte, at hun distancerede sig mere og mere fra ham og visnede som efterårets løv fra livet. En genstridig tårer banede sig alligevel vej, da hans minder fløj seks måneder tilbage til en kold men smuk januardag. De havde været lykkelige alle tre og levede et ubekymret liv. Deres seksårige datter, ville over og lege med naboens datter, som de så ofte gjorde i weekenderne. De ville kælke for sneen var så hvid og frosten hang tungt i luften og dannede de smukkeste iskrystaller på vinduerne. Hun havde fået sine overtræksbukser, ski-jakke, vanter og hue på og gjort sig klar til at krydse den stille villavej for at mødes med sin unge veninde. Der kom sjældent biler på vejen og når der gjorde, kørte de langsomt. Alligevel stod hans kone altid ude på fortovet og ventede på, hun var kommet sikkert over. Deres datter havde kigget sig godt for, som hun havde lært, inden hun trådte ud på den isglatte vej med den gammeldags nostalgiske trækælk trækkende efter sig. I samme øjeblik, var en bil med upassende høj fart drejet om hjørnet. Forskrækket var den lille pige sat i løb for at nå sikkert over vejen men isen på kørebanen var lumsk og hun var faldet. Chaufføren i bilen havde klodset bremsen men bilen gled på isen og ramte hende med sådan en kraft, at kælken fløj hen over motorhjelm og knuste ruden på sin vej. Selv blev hun knust under bilen og lyden af hendes skrig og knuste knogler, fandt vej fra veje og ind igennem den åbne hoveddør og ind i stuen til ham. På fortovet havde hans kone som i slowmotion set det hele. Hun havde tilkaldt ham og naboen med sit skrig og havde kastet sig ind under bilen, for at hjælpe sin datter. Det syn, der mødte ham, havde printet sig ind i hans sjæl, som en tatovering der aldrig ville kunne fjernes. Da han kom ud på vejen, så han sin kone ligge skrigende under bilen for at hive sin datter ud og den blå bil stod forvredent med en smadret forrude fra kælken og chaufføren sad stivnet indeni den. Hans datters røde blod, der sivede ud fra hendes ituslåede, krop blandede sig med den hvide sne og malede forvredne mønstre på den isbelagte vej. Hans nabo havde med det samme tilkaldt en ambulance, der kom eskorteret af politiet. En havaribil var kommet til og fik fjernet bilen fra hans datter,

der lå fastklemt under den og lægen, der var tilkaldt kunne konstatere, at hun var død nærmest med det samme ved sammenstødet.

Chaufføren havde været en sælger, der med mobilen klistret til øret og et i forvejen forhøjet blodtryk af stress, skulle se sin uagtsomheds konsekvenser på en stille villavej en smuk lørdag i januar. Han var blevet dømt for uagtsomt manddrab. I sin sorg, havde han fortrængt alt om chaufføren og strafudmålingen havde ikke lindret ham for tabet af hans datter. Tværtimod så gjorde han alt, hvad han kunne, for at glemme chaufføren eller for at føle noget som helst for ham. Han kunne råдне op i fængslet og gid chaufføren aldrig ville komme sig over, hvad han havde udsat hans datter for.

Den efterfølgende tid, stod som en surrealistisk tåge for ham. Han skulle tage sig både af sin egen sorg og sin kones, der i de minutter, hvor ulykken skete mistede sin sjæl sammen med deres datters død. De havde fået tilbudt akut krisehjælp og efterfølgende psykologhjælp for at bearbejde sorgen. Hun var pligtskyldig taget med ham til psykologen en gang om ugen, de efterfølgende 10 uger. Des bedre han fik det igen trods det, at hans savn og oplevelsen altid ville stå malet i hans bevidsthed, des mere lukkede hun verdenen ude og krøllede sig ind i sig selv. Psykologens bekymring sendte dem videre til lægen, der ordinerede sovemedicin til hende, da hun vågnede om natten med uro og angstfyldte erindringer. Men de havde ikke en gavnlig virkning på hendes sindstilstand. Hun sov i en længere periode om natten men hun var hermetisk lukket inde i sin sorg og der var ingen sprækker, der kunne trække hende ud af den.

Han blev overmandet af en fortvivlet følelse af tomhed, da han så på den sammenkrumpe skikkelse, der stirrede apatisk ud af vinduet. Hun havde været så livsglad og hendes følelse som mor til deres eneste barn, havde virket så fuldendt for hende. Den dag, han mistede sin datter mistede han også sin kone. Månederne var gået og der var forsøgt alverdens tiltag med psykologhjælp, lægens råd og sågar psykiatrien men lige meget hjalp det. Hun sad frosset fast i en tidskapsel ind-

hyllet af smukke iskrystaller, der ikke ville smelte. Som månederne gik, havde alle opgivet at få hende ud af hendes sorg og havde overladt hende i hans varetægt. Hans egen sorg måtte han tilsidesætte, så den efterhånden var blevet en sort tung sten, der udfyldte hans indre tomrum.

Han tog lidt for bestemt fat i hendes arm og trak hende op fra stolen, som hun sad sammenkrummet i. Hun gjorde modstand og kiggede på ham med forpinte øjne som et skamskudt rådyr. Hans samvittighed fløj påtrængende rundt i hans krop, da han med sin fysisk overlegenhed fik hende på benene og med en lidt for hård stemme sagte, at hun skulle i bad for hun stank værre end en stoppet kloak. Apatisk fulgte hun med ham og smed selv morgenkåben på gulvet. Han tændte for bruseren og skubbede hende forsigtigt derind. Hun var blevet mere hvid og gennemsigtig end sidst, hun havde været i bad. Huden sad løs på knoglerne og hendes ellers velformede lange muskler var ikke mere eksisterende. Brysterne hang som på en ældgammel kvinde og den løse hud var rynket der, hvor der før var knogler og muskler. Hun var så pergamenttynd, at han med det samme følte en omsorg for hende og en trang til at kramme hende og passe på hende. Hendes skrøbeligheds insisteren på at han skulle holde sig væk, smertede ham og han underkuede sin trang. Han ønskede desperat, hun ville lukke ham ind bag sorgens mur, så han kunne lære at forstå, hvad hun gik igennem. Han forestillede sig, at hun inde bag kroppens skal gik på en mørk ujævn bred vej. En vej hvor der ikke var andet end mørke og at hun var faret vild derinde. Sorgen smertede ham om hjertet og han måtte bruge ekstra kraft, for at undertrykke de lydløse skrig fra sit indre imens han vaskede hendes hår.

Hun kunne selv tørre sig og tog uinteressert det tøj på, han havde fundet til hende. Til trods for regnen, var der en rugende tung varme, der varslede om torden. Så han havde fundet en af hendes sommerkjoler og en cardigan til hende. Tøjet hang uformeligt på hende. Modløs og med tunge skridt gik hun tilbage til lænestolen for at genoptage sin stirren ud på regnen og intetheden. Han lavede en

kop te og smurte et stykke knækbrød til hende, som han satte på stuebordet. Ofte, når han kom hjem fra arbejde, fandt han teen kold og brødet urørt på tallerkenen på bordet. Han forstod ikke, hvordan hendes dage gik. Hun virkede uhyggelig fjern for ham indhyllet i en sorg, der havde sat sig fremmedgørende og indtrængende på hendes sjæl og legeme. Havde hun overhovedet nogen tidsfornemmelse mere? Når han kom hjem virkede det til, hun ikke havde flyttet sig fra stolen og alt omkring hende lå, som han havde efterladt det.

Han trak cardiganen hen over hendes pergamenttynde krop og kyssede hende på håret. Hendes hår, havde været hendes stolthed før ulykken. Hun brugte mange penge på frisøren og på hårprodukter. Det havde været kastanjefarvet, tykt og indhyllede hendes skuldre som det fineste sjal. Nu hang det livløst og med flere triste grå striber hen over hendes skuldre. De knækkede spalter gjorde det pjusket og usoigneret at se på og det stod bemærkelsesværdigt godt til hendes døde øjne og ældet furet ansigt.

Uvejret havde trukket op og varslede om snarligt skybrud og torden. Vinduesviskerne var begyndt at sætte farten op, som han måtte sætte farten på bilen ned. Som om han kiggede på sig selv udefra, opdagede han, at istedet for at køre ud på motorvejen, der ville føre ham til sit arbejde, drejede han bilen ind på en landevej, der førte ham vestpå. Han kørte længe fordybet i sin egen smerte, da han opdagede et lysglimt fra et lyn, tvinge ham tilbage til bevidstheden. Han blev forskrækket over at se havets brusen uden for hans bilrude og han stoppede bilen. Han havde som barn elsket havet og de store strande. Hans forældre havde haft sommerhus og selv i regn og torden, kunne han finde på at tage ned og bade. Hans far havde skældt ham ud engang, hvor han havde fortalt ham om den varme luft og lynende ude på havet. Han havde sagt, at det var farligt og vandet kunne lede lynene hen til ham og skade ham. Han var blevet lidt forskrækket men ikke mere end han i hemmelighed, var taget ud og svømme, når det tordnede alligevel. Fornemmelsen

af den tunge mørke og varme himmel, luften der gnistrede af elektromagnetisme og det lune vand, gjorde ham altid godt tilpas.

Regnen stod ned på bilens tag og det rumlede og lynede over ham. Længe sad han som forstenet og så på vinduesviskernes forsøg på at følge med regnens nedslag. Havet foran ham slog ind på stranden med havskum krængende sandet med sig ud igen. Han steg ud af bilen og tog sine sko og strømper af. Med det samme mærkede han det bløde sand under sine fødder. Han mærkede hvordan regnen trængte ind i hans sind og tvang tårerne frem i hans øjne. Der var ikke et øje i milevids omkreds og han gik ned til vandkanten. Lynene og tordnens rumlen tog til og blandende sig med de indespærrede skrig, han havde undertrykt så længe.

6

Hun kunne mærke sin puls stige og uroen i kroppen, da hun registrerede sig på automaten ved lægen. Hun hadede at gå til læge og havde i mange år forsømt sine rutinetjek. Hun mærkede sit hjerte galopere, da hun åbnede døren ind til venteværelset.

Der var en ældre mand derinde men ellers var venteværelset tomt. I hjørnet stod der et lille børnebord med stole til og noget legetøj lå sirligt i en kasse. På bordet var der smidt Anders And og Wendyblade. Hun huskede, når hun sad ved det lille bord med sine børn, der skulle ind til deres tjek eller vaccinationer. Det forekom som uendelige tider siden. Hendes børn var teenagere og skulle da stadig til lægen i ny og næ men slet ikke i det omfang, som da de var yngre.

Hun satte sig på en af de hårde stole, der stod ude ved væggen. Nikkede høfligt til den gamle mand og tog et ugeblad ned fra hylden på væggen. Uroen var ikke blevet mindre men måske, hvis hun bladrede lidt i bladet og læste artiklerne om kongehusets ligegyldigheder, kunne det være angsten blev reduceret. Hun kunne mærke, hun havde svært ved at sidde stille på stolen og allerhelst ville skriges, at det hele var en fejltagelse også skynde sig ud i sin bil og køre langt væk.

Men hun kunne ikke flygte for det, der nu skulle ske. Alt for længe, havde hun ignoreret sin krops signaler om, at alt ikke var helt, som det skulle. Hun havde desuden også følt sig meget træt og energiforladt i en lang periode, uden hun rigtig vidste hvorfor. Angsten og nervøsiteten rutschede rundt i kroppen på hende, da hun tænkte på den knude, hun for alt for længe siden, havde fundet i sit ene bryst. Hun kunne ikke huske, hvor lang tid, der var gået siden hun opdagede den og til hun fik taget sig sammen til at ringe til lægen. Men i hvert fald flere uger.

Når samtalerne med veninderne faldt på kræft eller hun så noget om kræftpakker i fjernsynet, steg hendes puls og hendes hjerte sank i brystet på hende. Angsten havde gode kår i hende og hendes bedste strategi var, at ignorere den. Hun slog det hen med, at der skete så mange forandringer i kroppen med alderen og det sagtens bare kunne være en hævet lymfekirtel. Længe blev den heller ikke større men hun kunne mærke en sær fornemmelse, der hvor den sad. En lille trykken uden hun rigtig ville kunne beskrive det, hvis nogen spurgte. Men der var ingen der spurgte, for hun fortalte det ikke til nogen og lidt efter lidt ignorerede hun også selv det fysiske lille signal.

Selvom hun havde ignoreret det, lå panikken altid og nagede nede under overfladen. Hvad nu hvis? -Og hun burde også få det undersøgt. Bare for en sikkerheds skyld. Sidste aften kunne hun ikke ignorere fornemmelsen mere. Den særpregede trykken var blevet til en konstant smerte. Knuden var vokset og havde ramt nogle nerver i brystet. Hun ville ikke bekymre sin mand, så hun ikklædte sig sin maske med at alt var ok og gik i seng. Det var en lang nat. Hendes mand havde snorket intetanende og hun måtte skubbe til ham op til flere gange, for at få ham til at stoppe. Hendes hjerne galoperede med katastrofetanker om mammografi, operationer, terminalfase og død. Hvordan skulle hun arrangere sin egen begravelse. Hun var nød til at skrive det hele ned i detaljer, så hendes mand og børn ikke skulle bekymre sig om det. Hun spekulerede hele natten og besluttede sig for, at ringe til lægen næste dag. Sidst på natten faldt hun i en urolig søvn.

Hun havde drømt, at hun lå på en hospitalstue og at alt var hvidt omkring hende. Hospitalstuen var gammeldags, som i en film fra en anden tid. Sengen knirkede og hun lå dårligt i den. Sygeplejerskerne hastede forbi i lyseblå kjoleuniformer med forklæder på og de hvide kyser, som hun ikke vidste hvad hed. Det var som om, de ikke så hende. Så i drømmen så hun sig selv sætte sig halvt op i sengen og kalde på en af dem. Hun havde slanger i armene med drop og sære væsker. Hun vidste, hun var bange i drømmen og følte sig alene. Hun råbte igen på en sygeple-

jerske, der stoppede og kiggede på hende. Med en streng formaning, havde hun bedt hende om ikke at sidde der og galpe sådan op. Det forstyrrede de andre patienter. Hun havde set sig omkring men lagde mærke til, at hun selv var den eneste patient på den store stue. "Der er jo ingen andre", havde hun vagt protesteret. Sygeplejersken var gået hen til hendes seng og med myndige og venlige øjne havde hun sagt, "De er blevet gennemsigtige, fordi døden har taget dem" "Du er også ved at blive gennemsigtig" Sygeplejersken var gået videre og hun lagde mærke til, at hun ikke gik men svævede. Hun løftede sin dyne og så at hendes ben og helt op til hofterne var blevet gennemsigtig. Hun var vågnet med et spjæt og sveden havde gjort hendes dyne gennemblød.

Da vækkeuret ringede, var hun så træt, at hun gik rundt som i en døs. Hendes mand tog på arbejde og børnene afsted på deres studier. Stilheden efterfølgende var larmende i det lille køkken. Hun kunne se viserne på det gamle køkkenur bevæge sig minut for minut. Der var stadig næsten en time til, de ville tage telefonen hos lægen og hun sad og stirrede på uret og forbandede sig selv langt væk, at hun ikke havde kontaktet lægen noget før. Hvad fanden havde hun dog tænkt på? Hvad nu hvis, det var for sent? Hvad skulle hun sige til dem alle sammen? Hun undrede sig over, at hun ikke gik mere i panik eller begyndte at græde. Men tårer var der ingen af og hun følte sig tom og gold indeni. Hun kiggede apatisk på en flue, der havde fundet vej til hendes uberørte ostemad. Ville hun kremes eller bisættes? Hun vidste det ikke. Hun vidste forøvrigt heller ikke, hvad der var mest normalt nu om dage. Hun stirrede på fluen, der havde travlt med at sætte mikroskopiske fodspor på hendes ostemad. Hun forestillede sig, hvordan bænkebidere, larver, mider og orme borede sig ind igennem kisten og ind til hendes lig. Skulle kisten være hvid eller i en anden farve? Hvid tænkte hun. Hendes kiste skulle være hvid med hvid satinbetræk indeni. Gad vide, om der allerede ville være orme og mideæg i hende, allerede inden hun blev bisat? Man lå jo på køl et stykke tid og gik fordævelsen ikke igang med det samme? Så måske blev hun spist både udefra og in-

defra. Det var en smuk og morbid tanke. Hun ville blive til muld. Måske skulle hun bede dem om at begrave hende under et stort træ ligesom deres gamle hund, der døde for ti år siden. Så kunne hun gå i cyklus i naturen og give næring til træerne.

Klokken slog otte på det gamle ur og hun fandt sin mobil frem. Hun var ikke den eneste, der havde siddet på spring, for hun var nummer fem i køen. Hun satte telefonen på medhør, så hun kunne rydde lidt op imens. Skraldespanden blev fodret med ostemaden og stempelkanden blev skyllet godt af inden det hele røg i opvaskemaskine. Langt om længe blev det hendes tur og hun fik en tid til klokken halv ti. Hun sukkede, for hun ville gerne have haft en tid noget før, så hun kunne få det overstået. Hun havde så svært ved at vente på den slags aftaler. Hun fik ryddet lidt op og lagt vasketøj på plads. Tiden gik uendelig langsomt og hun følte sig som i en bobbel af uhygge, hun ikke kunne komme ud af.

Det ville tage hende max et kvarter at køre til lægen. Men hun var kørt en halv time før, så hun ville komme til at vente. Det så ikke ud til, der var lang ventepause, eftersom der kun var hende og den ældre mand i venteværelset. Alligevel føltes det stadig som om, at tiden var gået i stå og hun kunne mærke den lille knude i brystet røre på sig som om den voksede lige nu. Hun havde lyst til at mærke efter men hun tog sig i det. Hun havde været slem til at pille og trykke på den, selvom hun ikke altid var bevidst om, at hun gjorde det.

Den ældre mand kiggede lige ud i luften og lignede ikke en, der ville have lagt mærke til hendes uro. Gad vide, hvad han fejlede? Hun turde ikke spørge for tænk, hvis han spurgte tilbage og hun så blev konfronteret med, at skulle sige ordet. "Kræft", tænkte hun imens det rislede ned af ryggen på hende. Kvinderne i hendes familie havde alle været forskånet for det. I hvert fald ind til nu. Dem der var levende var sunde og raske og de døde, var døde af alderdom. Måske havde de sygdomme til den tid men hvad gjorde det, når de blev langt over 90, kvinderne i hendes familie. Måske skulle hun være den første, der døde af kræft? Hjertet sank endnu længere ned i brystet. Ville det være fair? Hvorfor ikke en af de andre? Hun blev

lidt fløv over sine tanker men hun ville så gerne være rask. Hun var bange. Bange for lægen og for lægens ord. Hun var bange for diagnosen. Cancer! Om ordet blev sagt på den ene eller anden måde var ligemeget. De var begge så endegyldige og uhyggelige. Hun kendte endnu ikke nogen, der havde kræft. Kendte hun overhovedet sig selv særlig godt? Hvad kunne hun fortælle? Gift, børn, job, hund, ferier og hus. Trivielt på trivielt. Hun sukkede. Livet havde faktisk været kedeligt i mange år. Så måske gav det lidt krydderi, at hun nu skulle igang med en kræftbehandling. Hun smilede lidt lakonisk af sine egne tanker. "Det er jo ikke sjovt", skældte hun tavst på sig selv.

Hun fik et chok, da lægen kaldte hende ind. Det var en ung læge, hun aldrig havde set i klinikken før. Men hun kom der selvfølgelig heller ikke så ofte. "Hvad kan jeg hjælpe dig med?", sagde den kønne unge kvinde og smilede til hende igennem brillerne. Den kvindelige læge var smuk. Hun var sikkert også succesfuld og levede et godt liv. "Tjente de ikke mange penge, sådan nogle?" tænkte hun. Det var mere end man kunne sige om hende selv. Men hun havde også været arbejdsløs længe og ikke haft held med at finde et nyt job, siden hun blev fyret. Hun kiggede på den unge læge og skammede sig pludselig over sin aldrende krop og hængebryster. "Jooo" sagde hun med usikkerhedens tydelige spor i stemmen. "Jeg har fundet en knude i brystet" Den unge læge smilede alvorligt til hende. "Lad os kigge på det" Hun bad hende om at tage trøjen og bh'en af. Hun følte sig blottet og sårbar, som hun sad der på briksen med bar overkrop. Den unge læge mærkede efter og fandt den lille knude. "Piller du meget ved den?" spurgte hun. "Ja, jeg kan ikke rigtig lade være" måtte hun brødbetyngt indrømme. Lægen mærkede efter i det andet bryst også for en sikkerheds skyld. "Jeg tænker ikke, det er kræft", sagde hun. "Det er en betændt lymfekirtel" "Men du skal selvfølgelig holde øje med den og komme tilbage, hvis den ikke går væk indenfor en uges tid" Hun kunne mærke lettelsens smil brede sig fra mundvig til mundvig. Hendes krop blev helt mat og lægen sagde, hun godt kunne tage sit tøj på igen. Den unge læge kiggede

smilende men alvorligt på hende. "Det vil være en god ide, hvis du gør det til en vane og komme herind til rutinetjek", sagde hun, imens hun kiggede på hendes journal på computeren. "Så kan vi handle på uforudsete ting i tide" Hun smilede til den unge læge og nikkede. "Det skal jeg nok", sagde hun vel vidende, at det nok ikke kom til at ske.

På vej ud i bilen, følte hun sig lettet. Hun vidste det jo godt. Hun burde gå noget oftere til lægen, ligesom hun burde gå noget oftere til tandlægen. Hun tænkte på de andre kvinder i sin familie, der alle holdt sig godt. Spiste rigtigt og motionerede korrekt. Hun sukkede, da hun kørte bilen ud på landevejen. Brugsen lå lige på vejen og hun holdt ind og købte en kajakage. Hun ville spise den med en god kop kaffe og fejre, at hun ikke var syg. I morgen ville hun begynde at spise sundere og motionere noget mere. Følelsen af beslutsomhed gav en vis stolthed i solar plexus, da hun drejede bilen ud på landevejen og hun glædede sig til sin kage og kaffe, som hun følte, hun havde fortjent ovenpå de sidste dages angstfulde strabadser.

5

Langsomt satte toget farten en smule ned i jernbaneoverskæringen, hvor jernbanen krydsede en ensom vej ind igennem skoven. Det var altid en satsning om bommene gik ned men den høje "Ding ding ding" og de blinkende advarselsslamper, var lige så sikre som amen i kirken.

Han bremsede sin cykel, som han havde fået i fødselsdagsgave af sine forældre. Det var en ret lækker mountainbike i grålige nuancer og han var blevet vanvittig glad for den. Han havde ønsket sig den hele året men hans mor havde ment, den var for dyr. Alligevel havde de overrasket ham med den og han havde taget den i brug med det samme.

Nu stod han her og så på toget, der trods den nedsatte fart, stadig kørte med for høj hastighed akkompagneret af de advarende ding-lyde. Han fornemmer den fortættede luft toget pressede ud, når det pløjede sig igennem landskabet og med et "svusj" blæste hans halvlange hår en smule bagud. Han fik altid lyst til at smide sig ud foran toget. Han fantaserede om hans krop, der gik i tusind stykker og malede landskabet i rødlige nuancer. Togføreren, der med panik i øjnene stirrede ud på ham imens han prøvede at bremse toget. Forestillingen om hans forældres fortvivelse, når politiet bankede på døren for at give dem den sørgelige meddelelse. Men måske var det den fortættede luft fra toget, der holdte ham tilbage. Lige siden han var lille, havde han været fascineret af tog. Tog i alle størrelser og former. Mest fascinerende var de gamle damplokomotiver, han havde set på et museum i Tyskland engang. De var store og virkede uovervindelige. Hvis man smed sig foran sådan et, der kom kørende ville, der ikke være nogen "second chance" Tanken gjorde ham bange for sig selv og han slog den hen med en gang eksperimentel vås og nu måtte han lige tage sig sammen.

I perioder igennem det meste af sit unge liv, havde han funderet over livet og døden. Han havde som barn forestillet sig, at man kom til en anden planet, hvor man mødte dem, der var gået bort før en selv. Så kunne man være sammen igen og spise pandekager. Men som han voksede op blev forestillingen til et sort hul af eksistentiel ensomhed. Nu var han i sine slut teenageår og stod her med sin cykel, som han havde fået i 17 års fødselsdagsgave. Hans eksistentielle ensomhed og søgen efter en mening med livet, var ikke blevet mindre, som han blev ældre. Des mere han forstod og erfarede i livet des mere søgte han efter en større mening. Han havde flirtet med alverdens religioner og læst og googlet filosofiske tænkere, der med deres knudrede begreber prøvede at belære ham om livets genvordigheder. Af en ung 17-årig, var han allerede velbevandret i filosofiens verden og hans gymnasielærers store håb indenfor oldtidskundskab. Han havde læst Satre, Camus og Kierkegaard. Lige for tiden hørte han, Den unge Werthers lidelser af Goethe. En sand kærlighedshistore om den unge Werthers betagelse af den smukke unge kvinde Lotte. Egentlig var det ikke viden om de store tænkere, der drev ham til sin filosofiske viden men hans dybe trang til at skabe mening i et kaotisk liv. Den unge Werther, der trods århundreder til forskel, kunne tænde hans egen ild af ulykkelig kærlighed.

Hans forældre var veluddannede og arbejdede langt over fuldtids i velansete større virksomheder. Så han var ofte overladt med sin lillesøster. Hun var en glad pige i konfirmationsalderen, der altid havde gang i sine veninder og aktiviteter med dem. Selv havde han meget få venner og når de var sammen hørte de tung rockmusik og læste dystre bøger om selvmord. Ofte googlede de også på sites på internettet om selvmord og selvskadende adfærd. Han havde et par gange set nogle live selvmord, hvor en sølle stakkel, havde sat sin mobil til at filme, imens han eller hun begik selvmord. Hver gang, havde han været imponeret over, hvilke løsninger, de havde fundet på, for at mobilen kunne optage, når de hængte sig eller døde i en pilleforgiftning. Mon de havde sørget for, at mobilen var godt opladet

og der var adgang til netværk, så de kunne livestreame deres selvmord? Han havde hørt, at en havde sat sin mobil fast med gaffatape på et træ, så han kunne streame, når han hoppede ud fra den gren, han stod på og løkken der sad om halsen strammede til og kvalte ham. Hans egen søgen mod selvmordets endegyldige slutning på livets absurditeter, blev år for år stærkere og stærkere. Men til trods for sin fascination og flirten med døden, havde han endnu ikke turdet tage skridtet fuldt ud og kaste sig ud foran toget, som han fantaserede om.

Han havde erfaret at hos pigerne var det ofte piller, de gik efter og hos drengene ville de hænge sig eller kaste sig ud fra en bro eller foran et tog. Der blev diskuteret intenst på de forskellige sider, om de bedste måder, at tage livet af sig. Kreativiteten var altid stor og de dybe spørgsmål om livets berettigelse intense. Der blev udvekslet musik med sucidale budskaber, litteratur og kunst. Han følte, han var en del af et større fællesskab med de andre unge på de forskellige sites. De følte sig dybsindige og distanceret til den ellers overfladiske og forbrugende ungdom, ud fra deres eget synspunkt.

Han sukkede og satte sig op på cyklen igen og kørte over jernbanen, imens han stirrede efter togets bagende, der forsvandt i høj fart i et sving. Han cyklede fra vejen og ind på en stille skovsti. Stien var solbeskinnet men med fine skyggeområder af de store træer, hvis grene med deres blade ragede hen over stien. Han cyklede stille og roligt ud af den og nød at lytte til fuglene og hjulenes specielle lyd, når de knasede mod gruset. Han grublede længe om meningen med livet og om der egentligt var et efterliv, når han ikke var i verdenen mere? Var religiøse mennesker egentlig lykkeligere end andre eller ville det være en lykke og få en høj uddannelse som sine forældre, fede jobs og gode lønninger? Han vidste det ikke og det sorte hul i maven, var i de senere år vokset sig større og mere rungende.

Han tænkte tilbage på for et halvt års tid siden, da han inde i gågaden første gang, havde set hende. De var vel jævnaldrene men han havde aldrig set hende før. Hun havde langt lyst hår og gik i en let sommerkjole, der strøg sig flot omkring

hendes slanke skikkelse. De havde fået øjenkontakt og hun havde smilet til ham. Forfjamsket havde han smilet tilbage og var pinlig bevidst om sit alt for dystre udseende med sit lange mørke hår, mørke lange bukser og T-Shirten med et dystert print på. Tøj der slet ikke passede til en let sommerdag i gågaden. Hun havde gået og hygget sig med en veninde og shoppet. De havde sat sig på en fortovscafe og da han lidt senere var kommet forbi, havde hun frejdigt sagt hej og spurgt, om han ville have en cola sammen med dem. Hun var sød og han havde accepteret deres tilbud. Samtalen var interessant og hun var lige så interesseret i filosofi og meningen med livet, som han selv. Han havde i sit stille sind, været forbavset over, hvor forudindtagende han selv havde været og dømt hende til at være en let poptøs udfra hendes udseende. Hun var alt andet end en let poptøs. Hun var dybsindig, hørte spændende musik og skrev digte. Da hun tog glasset op til munden, så han fine små ar på hendes underarm, der som små kunstværker snoede sig vandret, som ujævne striber hen over pulsåren og op af armen. Hun måtte have opdaget, at han havde set dem, for hun skyndte sig at tage armen ned og når hun efterfølgende løftede glasset, brugte hun den anden hånd. Han var blevet betaget af hende og de havde udvekslet facebookadresser, så de kunne holde lidt kontakt.

De blev meget optaget af hinanden og skrev sammen dagligt. De talte passioneret om meningen med livet og skønheden i selvmordet. De talte om store følelser som kærlighed og afsavn. Han kunne mærke, han blev mere og mere forelsket i hende. Hun havde så megen passion og dybde, trods deres begges unge alder. Hun læste også Den unge Werthers lidelser og de havde begge en stor sympati med ham. Men de syntes også han var lidt pjokket, når han begreb Lottes liv med Albert og sin egen uforløste længsler efter hende. Da Werther begår selvmord i bogen, mærker han, at hun bliver mere tænksof deres messenger og sms korrespondancer. Hun forsvarer Werther mere indædt og forstår godt, han må ud af denne verden, når kærligheden er så håbløs og livet så meningsløst. Han kan godt se hendes pointer og nogle gange, fortalte han hende, ønskede han også bræn-

dende at tage sig af dage, for smerten ved livet og forældrenes ligegyldighed, var til tider så alt overskyggende for livsglæden.

I løbet af det halve års tid, de havde skrevet sammen og til tider set hinanden, havde han følt, han havde fundet sin soulmate. De kunne grine af de samme ting og deres ungdoms alvor følte de samme længsler, dybder og tragedier efter et andet liv eller en vished om, hvad der var på den anden side.

De sidste par uger, var der sket en adfærdsændring hos hende, følte han. Hun havde svaret ham sporadisk på hans henvendelser den senere tid og han var blevet usikker på, om hun egentlig havde været interesseret i ham alligevel. Da han tænkte på hende, fik han en klump i halsen og tårerne pressede sig på i øjenkrogene. For en uges tid siden, havde han læst på hendes facebook et opslag fra en fyr, han ikke kendte. Han havde skrevet, at Isabella endelig havde fået fred efter mange års følelsesmæssig forpinthed. Han havde stirret på teksten længe og følt det fuldstændigt urealistisk, som var han en del af et drama i en bog. Han havde lukket facebook ned og vandret hvileløst frem og tilbage, indtil han tog mod til sig og kontaktede den ældre fyr. Det viste sig, det var hendes storebror, kunne han se på hans profil. Men rystende hænder havde han præsenteret sig på messenger og undskyldte for, at han spurgte til Isabella og hendes død. Svaret kom ikke så længe efter, at hun havde lidt af en bipolar lidelse og havde borderline. Hun havde været meget selvskadende og suicidal igennem en årrække. Hun havde taget en overdosis piller, hvilket ikke havde været første gang. Ofte var det blevet opdaget i tide og de havde kunnet få hende på skadestuen til udpumpning. Lægerne havde flere gange sagt, at hendes nyrer og lever tog skade hver gang hun tog en overdosis smertestillende. De kunne desuden ikke garantere at skaderne ville blive varige og måske med døden til følge, hvis hun ikke stoppede med at tage så mange smertestillende piller på een gang. Denne gang, havde det været for sent og kroppen havde sagt fra. Hun var død af forgiftninger og kroppens svækkelse af for mange selvmordsforsøg inden da.

Han mærkede tårer, der trillede ned af de i forvejen svedige kinder og et lille stik af dårlig samvittighed over, at han ikke havde svaret hendes storebror. Men han var blevet så overrasket og overrumplet på een gang. Han vidste godt, igennem deres samtaler, at de begge var meget optaget af livet og døden. Men hun havde aldrig nævnt, de selvmordsforsøg, hun havde forsøgt. Gad vide om det havde ærgret hende, at de ikke var lykkedes og hun så var flov over dem efterfølgende? Det fik han aldrig svar på.

Han havde fået adressen på den kirkegård, hvor hun skulle begraves men hendes bror havde frabedt sig, at han kom til selve bisættelsen. Familien ville gerne have ro og ingen udefrakommende var velkomne. Men han var selvfølgelig velkommen til at tage derind en anden dag og lægge en blomst på graven, hvis han ville.

Han stoppede cyklen på en bakke og satte sig i græsset. Hun skulle bisættes i dag og han ville cykle ind til kirken, når bisættelsen, var overstået. Han havde læst i det lokale folkeblad, hvornår ceremonien skulle foregå, så han ville vente til familien var kørt. Han havde følt sig draget af hende og et fælles samhørighed til de dybsindige tænkere og tunge tekster i musik og litteraturen. De havde haft en fælles passion om livet og døden og grinet af, at de sikkert var tudsegamle sjæle i alt for unge kroppe til den slags tanker. Han havde haft en følelse af samhørighed med hende og nu var hun borte. Han mærkede en vrede imod hende vokse sig stor og tung inde i ham. Hvorfor havde hun ikke sagt det til ham? Så kunne han have fulgt hende i døden. Vreden blev erstattet med en ømhed og forståelse for hende. Hun havde ikke ønsket livet mere og måske aldrig rigtig følt, at hun hørte til. Han kendte jo alt for godt selv til de følelser.

Han betragtede udsigten fra bakkens top og det var nærmest episk, da solen brød igennem nogle skyer og ramte et stort egetræ, der stod lidt for sig selv på en lille græsslette midt i skoven. Han følte med et en samhørighed med træet og forestillede sig, hun stod neden for dets fod og kaldte på ham. Han havde forestillet

sig, at han ville tage livet af sig selv på hendes grav. Dem der fandt ham, ville måske tro, at det var en stor ulykkelig kærlighed. Han var ulykkelig og savnet af hende var enormt. Han rystede tanken fra sig og cyklede ud af stien og ud på vejen, der førte ind til den lille oplandskirke og ældre kirkegård, hvor hun skulle begravnes.

Han satte cyklen op af stendiget, der omkransede kirken og kirkegården og gik ind for at lede efter hendes grav. Den var nem at finde for kirkegården var lille og den nyopførte grav var dækket af de smukkeste blomster i alverdens farver. Han ærgrede sig over, at han ikke havde taget en enkel rose med. Det ville have været smukt at lægge den som en sidste hilsen fra hendes jordiske soulmate på graven.

Han mærkede en sær blanding af tristhed og skuffelse over, at hun nu var død. De havde så meget, de skulle sammen og så meget, de skulle udforske med hinanden. Han lagde ikke selv mærke til, der trillede en lille tårer ned af kinden. Han var dybt forankret i tankerne om livets mening. Om guds eksistens og om den gud var en mand eller kvinde? Eller måske en animistisk gudeverden? Der var så ufatteligt mange måder, at anskue verdenen på, at man kunne blive helt svimmel og hjernen gå i stykker som en gammel overfyldt computer.

Hendes grav var smuk, tænkte han. Med de mange flotte blomster på. Han besluttede sig for, at han ville besøge den igen og tage en enkelt rose med, næste gang. Han ville besøge den ofte, for han følte, hans tanker fik lov at flyve frit, når han stod og betragtede graven. Det var næsten som en romantisk ungdomsfilm, tænkte han. Han havde med et besluttet sig. Han ville ære hende, ved at blive i livet. Han ville ikke også begå selvmord men kæmpe sig op igen og skabe sig et liv. Han ville gemme hendes minde i sit hjerte.

Han vidste ikke helt, hvor længe han havde stået foran graven fordybet i sine tanker men da han vendte blikket ud mod verdenen igen stod solen højt på himlen mod vest. Han sukkede lidt og gik ned af den lille kirkegårds grussti og ud til sin cykel. Han valgte, at trække cyklen ud på fortovet og et stykke ud af byen, før han

satte sig op på den og begav sig ind mod skoven, hvor hans forældres store villa lå.

Han havde det egentligt godt med nogle velhavende forældre og alle de muligheder livet kunne tilbyde. Hans far sagde ofte, at os der er privilegerede, bør være taknemmelige for det vi har. Der er så mange mennesker, der ingenting har, sagde han. Hans mor, var altid enig med ham og de de sagde begge to, at de arbejdede så meget, så de kunne opretholde deres økonomiske og materielle privilegier. Men han havde op igennem sin barndom og ungdom ofte følt sig overset og som et projekt. De smukke charmerende børn. Et af hvert køn. Han var sikker på, hans far var skuffet, da han lod håret gro og begyndte at høre tung mørk rock-musik med dybe eksistentielle budskaber. Hvad hans forældre ikke forstod var den intense og vigtige nære relation, han havde fundet med de få venner, der dyrkede den samme interesse for musikken, de film og bøger, der repræsenterede deres søgen efter dybere meninger i livet.

Han gik på gymnasiet og hans forældre var nok både stolte og lettede over, at han ikke blev til en suspekt taber med den stil, han kørte. De slog det hen med, at det nok bare var en fase. Hans lille teenageoprør og det ville gå over med alderen. Så han valgte at dyrke sine interesser for filosofien, musikken og alt det andet i stilhed og kun udtrykke sine tanker sammen med sine venner. Hans forældre udviste ingen forståelse for hans livsbetragtninger. Isabella, havde han ville have for sig selv. Så han havde aldrig nævnt hende for sine forældre. Nu var hun død og han vidste ikke, hvordan han skulle fortælle dem om sin sorg eller om han helt skulle lade være. Han besluttede sig for ikke at fortælle dem noget, for de ville kun finde det tåbeligt, at pigebarnet havde taget sig selv af dage på så skammelig vis.

Da han nærmede sig jernbaneovergangen var han så fordybet i sine egne tanker, at han ikke lagde mærke til advarselsblinkene og ding-lyden fra alarmerne. Toget havde kørt igennem kurven og nærmede sig overgangen med lynets hast. Lige præcis denne gang strejkede bommene og han cyklede ud på skinnerne. Han nåe-

de lige, at komme tilbage fra sine indre tanker og blev bevidst om for sent, hvor han var henne, da toget ramte ham med en kraft, der slyngede cyklen flere meter væk. Da toget skrigende nødstoppede lå resterne af hans smadrede krop langt inde under de midterste vogne.

4

"Bider du meget i dig?", sagde den yndige lidt ældre kvinde imens hendes fine og sarte men stærke fingre masserede hendes ansigt med en rutinemæssig blidhed, der løsnede op for al sammenbidthed. Hendes øjne var asiatiske og det sorte hår overstrøet med visdommens grå striber. Hun var velplejet, smuk som midaldrende kvinder med mange ufortalte historier og alvorlig med venlige øjne.

"Tja", sagde hun lidt tøvende. "Det gør jeg vel?" Den smukke ældre asiatiske kvinde, sagde med en blid stemme med en blød accent, der passede til hende, at hun kunne mærke det på hendes muskulatur i ansigtet. Det var blevet stift af for mange spiste kameler. Hun grinede blidt af sin egen vits og hun kunne ikke lade være med at smile lidt akavet imens hun rettede sig lidt på behandlerbriksen. Hun følte sig stor, klodset og skandinavisk ved siden af den lille fine kvinde, der blidt masserede hendes ansigt og brugte forskellige olier og cremer for at løsne op i de stive grimasser og sammenspiste kameler.

Hun faldt lidt hen og nød den blide Japanske facelift og de velduftende olier. Jo, hun bed vel meget i sig? Men vel ikke mere end så mange andre? Eller gjorde hun? Hun havde ofte følt, at andre gerne ville have, at hun skulle passe ind i deres verdensforståelser og ufleksible kasser. Hun var ganske god til at tilpasse sig og indordne sig andres ideer om hvem og hvad, hun var.

Hun havde i mange år arbejdet som kassedame i en større butikskæde. Egentligt behøvede hun ikke at arbejde der, for hendes mand tjente penge nok. Men det gav hende lidt adspredelse og en følelse af, at være betydningsfuld for andre. De fleste andre i hendes familie var højt uddannede med viden om specifikke og spændende ting, som hun ikke rigtig kunne tale med om. Så til familiekomsamlerne følte hun sig ofte ved siden af de andre. Egentligt læste hun ganske mange

krimier og kunne godt lide at male. Dog var det som om, at hendes interesser ikke rigtig blev taget alvorligt, når familien samledes og der blev ofte talt hen over hovedet på hende.

De gange, hun havde forsøgt at nævne det, blev hun sat på plads med, at hun da bare kunne byde ind og tage ordet. Det havde hun prøvet nogle gange men var blevet irettesat af sin mand, da det hun åbenbart havde sagt, viste sig at være faktisk forkert. Siden da, sad hun pænt og smilede til komsammenenerne og bed kamelerne i sig.

Men vreden indeni boblede. Den boblede over i frustration over at skulle passe ned i kassen som den yndige ikke særlig kloge, der bare var blevet kassedame. Så de talte stadig over hovedet på hende og hun havde opgivet at tage kampen op. Opgivet at kæmpe for sin rettighed til også at være en del af fællesskabet. Hendes mand, styrede altid samtalerne og elskede at være midtpunkt. Hendes halv-voksne børn, der var igang med videregående uddannelser fandt et fællesskab med deres far og soled sig i hans anderkendelse, af deres intellektuelle viden. I deres samtaler overså de deres mor. Nok ikke med vilje men det var bare sådan, det var blevet.

Igennem årene var hun kommet til at drikke lige rigeligt til familiekomsammenene. Hun vidste ikke rigtigt, hvad hun ellers skulle give sig til. Der var ingen deres ænsede hende. Hun havde altid gjort sig umage med maden og sit udseende, så det kunne hun ikke klandres for. Så var der da noget, der blev bemærket. Om ikke andet faldt hendes mad altid i god jord.

Hun havde desuden veludviklede smagsløg for gode kvalitetsvine. Hun kunne smage forskel på de mindste nuancer i druerne. Men hun skyllede kamelerne ned sammen med rødvinen og lod vin og kameler fylde tomrummet ud, når hun bed tænderne sammen. De gange, hun havde forsøgt sig med at tale om vinen, havde han sagt med en kærlig og overbærende stemme, at hun da vist havde mest viden om at drikke vin og ikke skulle gå så meget op i, hvilken kvalitet den enkelte vin

havde. Uden held, havde hun med skammens tårer brændende bag øjnene, forsøgt at sige ham imod. Men han var allerede vendt mod de store børn og svigerbørn i en dyb samtale om nutidens demokratier.

Hun havde rejst sig og gået ud på badeværelset. Her havde hun stået længe og stirret på sit spejlbillede. Hun havde gransket det og tænkt, hvordan hun kunne komme mere til orde. Få en anden plads? Blive taget mere alvorligt og med på råd? Hvad var der ved hende, der gjorde, at de ikke lyttede mere, end de gjorde? Hvor var det, hun fejlede? Hun vidste, at når hun havde forsøgt at sige noget, faldt det ofte forkert ud, fordi hun var nervøs og bange for, at sige noget forkert. Derfor trak hun sig mere og mere ind i sig selv, når de havde gæster, der var familiekomsammener eller de var i byen. Hun havde sukket og set furerne under øjnene blive store og tunge. Da hun var kommet tilbage til bordet virkede det ikke til, de havde set hende gå fra det. Så hun satte sig stille ned spiste endnu en kamel og skyllede den ned med en halv flaske rødvin. Tålmodig ventede hun, til det var passende at rydde op. De store børn og svigerbørn havde henvendt sig til hende med smil og tak for dejlig mad og selskab, da de brød op og ville hjem. Automatisk havde hun smilet, givet kram og sagt, hun håbede, de snart kom tilbage. Lettelsen i kroppen, havde dog talt et andet sprog og signalerede, at hun snart kunne få ro til sig selv for en stund.

Sidste gang børn og svigerbørn havde været der, havde hun efterfølgende kunnet mærke vreden så kraftigt, at da hun var blevet alene med ham, havde sagt, at der blev ikke flere komsammener, før hun også fik mere plads. Han havde kigget såret og bebrejdende på hende og spurgt, hvad hun mente. Han var gået i forsvar og bedt hende komme med nogle konkrete eksempler, som hun i den pressede situation ikke kunne komme på. Herefter havde hun taget salatfadet og kastet efter ham. Det var landet på det fine falske persiske tæppe og salat, agurker og oliven havde malet ekstra pletter på tæppet. I raseri var han gået forbi hende og råbt, hun var syg i hovedet, hvorefter han havde smækket døren og kørt sin vej.

Hun havde længe, haft en mindre opsparing, som stod på en bankkonto til den dag, hun fik modet til at gå fra ham. Hun havde egentligt ikke regnet med, at det nogensinde skete men pengene stod og samlede lidt renter år efter år. Hun havde tænkt som en gal, om hun skulle lade mad og salat være og også køre sin vej. Når han så kom hjem, kunne han selv rydde op og tænke over, hvad han var ved at miste. Men hun havde alligevel fået samlet sig og fået vreden under kontrol. Hun fik ryddet op og det meste af pletten på gulvtæppet vasket væk. Dog var der en lille genstridig plet, der ikke ville gå af og hun måtte erkende at den nok ville blive som en skamplet på hendes opførsel, når hun så på den.

Hun havde drukket resten af vinen, slukket stearinlysene og gået i seng. Hun havde fantaseret om, at tage den store køkkenkniv og lægge på gulvet ved siden af hendes side af sengen. Når han så sov, ville hun med lynets hast stikke den i ham igen og igen ligesom i en krimi med Kriminalkommissær Barnaby. Sådan et lille hyggemord begået efter mange års uretfærdig behandling i affekt. Hun forestillede sig, hvordan hans hud gav efter for knivens spids, når den stak ned i hans hjerte og andre bløde organer. Han ville vågne og stirre på hende med vilde forbavsende øjne. Det sidste han ville se, inden han døde var hævn og vreden i hendes øjne. Hun vidste ikke, hvad klokken var, da hun hørte ham komme hjem. Men da han kom ind i soveværelset, lugtede han af øl. Hun lod som om hun sov og forsøgte at holde åndedraget stabilt. Omend hvis han havde været ædru, ville han kunne registrere dets ustabilitet og vreden. Han lagde sig tungt og uformeligt i sengen, imens han helt bevidst mumlede, at han fandeme ikke gad høre på sådan en kælling, der stort set fik alt, hvad hun pegede på. Hun bed tænderne sammen og kørte endnu en kamel ind.

Et par dage efter, lå der et gavekort til den Japanske facelift med et kort, hvor der stod, at hun jo i virkeligheden ikke behøvede at arbejde, da han tjente penge nok til dem begge to. Han havde desuden skrevet, at der også var under hendes værdighed at sidde bag en kasse og bippe varer igennem et kasseapparat. Hun

havde tænkt, at han nok mere mente under hans værdighed. Hun var forøvrigt ret så glad for sit job på grund af hendes sociale og kollegiale relationer. I pauserne på jobbet, var der ingen der havde problemer med, at hun ikke rigtig havde nogen uddannelse og de kunne snakke og grine over kaffen, så hun glemte, hvor tilside-sat og vred hun egentlig var i sit privatliv.

Den lille smukke japanske kvinde, afbrød hendes tankestrøm, imens hun sagde, at det var vigtigt, at hun ikke bed for meget i sig og lærte at sige til og fra. For ellers ville hendes sjæl visne og krympe sig sammen. Det ville være en skam for en kvinde i sin bedste alder. Hun smilede til den lille kvinde og tænkte, at hun så meget stærk ud i sin udstråling trods sin spinkle bygning. Hun fornemmede en misundelse, da hun tænkte det og besluttede sig for, at sådan ville hun også være. Det skulle være slut med at bøje af og spise kameler. Hun var også ved at få ondt i maven over at have tygget for meget på dem. Desuden var hun heller ikke sikker på, hendes krop kunne blive ved med at holde til de mængder rødvin til familie og forretningskomsammenerne. Hendes mand havde en ledende stilling i en større virksomhed. Til højtidere og andre vigtige omstændigheder blev de højtstående medarbejdere inviteret sammen med deres bedre halvdele til middage. Hun følte sig nu aldrig som en bedre halvdel. Snarer som en gallionsfigur, der med årene havde fået lige rigeligt af patina. En figur, som hun fornemmede, han allerhelst ville undgå at have med, hvis han kunne.

Hun var dannet i at tie stille og se attraktiv og smilende ud. Hendes kjoler var dyre og smykkerne fine. I virkeligheden var det en torn i øjet på ham, når hans kollegaer imødekommet spurgte, hvad hun lavede og hun svarede, at hun var kassedame. Så kiggede de ofte forvirret først på hende også på ham, hvorefter de mumlede et eller andet med, at alle job jo havde nogle vigtige funktioner. Indeni blandede skammen sig med en liflig frydefuldhed, når hun kunne se hans forlegenhed og han krympede sig sammen af skam. Sandheden var, at hun stortrivedes bag den kasse og elskede kundekontakten og samværet med sine kollegaer. Hun hav-

de giftet sig over sin stand og havde været det smerteligt bevidst hele sit liv. De gange, hun havde forsøgt at glemme det, skulle han nok huske hende på det med foragten sydende i stemmen.

Den lille Japanske kvinde, sludrede videre mest for sig selv. Hun konstaterede, at hun havde en meget fin og lidt sart skandinavisk hud. Hun skulle sørge for at gå til kosmetolog og hun kunne altid komme ind til hende og få nogle flere facelifts i ny og næ. Hun smilede til hende med bekymrede og blide mandelformede og let skæve øjne. Hendes egne blå øjne i kølige nuancer smilede tilbage. Hun kunne godt lide den lille kvinde.

Da hun havde givet kvinden gavekortet, smuttede hun lige forbi Magasin og købte en ny bluse, inden hun fandt sin lille undseelige men behagelige Fiat. Hun spekulerede længe på, hvordan hun kunne sætte ham stolen for døren. Hvis han ikke tog hende mere alvorligt, måtte hun gå fra ham. Det handlede jo også om, at hun selv var nød til at udvise noget selvrespekt.

Da hun kom til indkørslen, så hun hans bil holdt der. Hun studsede lidt og tænkte, at han da var tidligt hjemme. Klokken var hen af 17, men han plejede ikke at komme hjem før omkring kl. 18. Hun havde nogen gange forestillet sig, at han havde en affære men hun kunne ikke rigtig bevise det og havde lært at ignorere den urolige fornemmelse i maven. Selv havde han altid hårdnakket påstået, at han havde en ret så vigtigt stilling i firmaet og med sårede øjne spurgt hende, hvem hun egentlig troede han var, siden hun kunne beskyldte ham om det? Men ind imellem når hun skulle vaske tøj, fornemmede hun nogle gange en sart, diskret duft af en kvindes parfume, som hun ikke selv brugte. Hun havde lært at spise kameler og undertrykke sin intuition, så hun stoppede skjorten i vaskemaskinen og gav den lige en ekstra gang stærk vaskemiddel for at være helt sikker på, at der ikke var forstyrrende dufte i den, når den skulle hænges til tørre.

Han stod med en stor buket blomster og en lille kuvert, da hun trådte ind i køkkenet. "Hvad skal det til for?", spurgte hun overrasket. Han sagde, at han syntes, de trængte til at gøre noget sammen uden børn og bad hende om at åbne konvolutten. I konvolutten var der et kort med hjerter på, hvor der stod, at han havde bestilt billetter til Madeira i efterårsferien. Kun til hende og ham. Ligesom deres bryllupsrejse for gud ved hvor mange år siden. Som en lille dreng, kiggede han forventningsfuldt på hende med store øjne. Hun fik næsten ondt af ham, slugte en kamel og med veltrænet taknemmelighed i øjnene sagde hun, at hun rigtig gerne ville med ham til Madera og at det ville blive dejligt, at komme lidt væk hjemmefra, kunde to.

3

Hun slukkede bilens motor, da hun havde parkeret den på den store parkeringsplads, der hørte til skolen. Hun blev siddende og observerede forældre, der satte børn af og de fortravlede lærere og pædagoger, der skyndte sig ud af deres biler og ilede op mod den store skoles hovedindgang. Skolen var en typisk dansk kommuneskole. Rødstensmuret og med en stor dør, der automatisk gik op og i i hoveddøren. Imellem parkeringspladsen og hovedindgangen, var der en stor moderne legeplads med boldbaner, gynggeområder og sandkasser. Alt var gennemtænkt, så børn kunne udvikle deres læring både i timerne men også i frikvartererne.

Hun kiggede lidt på Facebook på sin mobil og scrollede ligeglad lidt rundt på siderne. Egentligt mest for at trække tiden ud. Hun skulle undervise i indskolingen her til morgen. Hun var glad for eleverne. Det var en stor klasse med børn fra forskellige etniciteter. Hun nød at arbejde med tværkulturelle børn og deres forældre. Selvfølgelig kunne der opstå problemer ind imellem men dybest set, var der et godt skole hjem samarbejde i 1.B.

Hun sukkede og åbnede bildøren. Der var ikke ikke noget at gøre. Hun havde danskundervisning i første time. Hendes team af lærere og pædagoger, havde længe været dårligt fungerende. Hendes kollega virkede meget modvillig overfor hende. Den subtile modarbejdelse af hendes undervisning og forberedelse, var næsten umulig at bevise overfor teamkoordinatoren, der var deres begges nærmeste leder. Desuden skulle hun uanset hvad, være lidt forsigtig, hvad hun sagde til sin leder, for hun var bedste veninde med hendes kollega og de så hinanden i deres privatliv.

Tungt tog hun sin fyldte skuldertaske over skulderen og låste bilen. Lyden af ivrige glade børn, der vinkede farvel til deres forældre fyldte hendes hjerte med en

sær blanding af vemodig glæde og tristhed. Hun vidste ikke, hvor længe hun kunne holde til at blive som underviser på skolen. Hun havde søgt en del ny stillinger på andre skoler og indtil videre kun fået afslag. Hun vidste, at hvis der ikke snart skete forandringer, ville hun ende som sygemeldt og højst sandsynligt fyres. Men måske var det også bedre, end den uro, hun havde i kroppen over, hvilke beske kommentarer hendes kollega og efterhånden resten af teamet gav hende. En ensom tristhed kradsede sig vej ned igennem svælget og ud i maven imens en tåre insisterende trillede ned af hendes kind.

Hun mærkede en lille hånd i sin og var lige ved forskrækket at hive den til sig. Hun kiggede ned og så et lille rundt mørkt ansigt med store brune øjne, kigge bekymret på hende. Den lille somaliske dreng smilede til hende. "Er du ked af det?", spurgte han imens han trykkede hendes hånd med et lille trøst. Hun smilede og blev rørt over hans omsorg. "Nej," svarede hun lidt forlegent. "Jeg tror, jeg fik et insekt i øjet." "Du må ikke lyve", sagde han og kiggede opdragende på hende. "Det har du selv sagt" Hun smilede til ham og sagde, at hun faktisk var lidt ked af det. Men han skulle ikke bekymre sig om det og istedet koncentrere sig om, at lære noget og lege med sine venner. Han smilede alvorligt og sagde; "Jeg holder øje med dig hele dagen, for du er min ynglingslærer" "Hvis du bliver mere ked af det, kommer jeg og giver dig et kram", fortsatte han. Han slap hendes hånd og løb over til sine venner, imens han råbte; "Jeg mener det". Hun var stoppet midt på skolens legeplads af bare overraskelse over den lille drengs omsorg. En klump sneg sig fra halsen og op mod tårerkanalerne imens hun skyndte sig ind på personaletoalet, imens tårerne begyndte at udvande hendes mascara ned af kinderne.

"Du er fjollet", skændte hun tavs på sig selv imens hun låste døren, så hun kunne være i sikkerhed imod nysgerrige blikke. Mascaraen var ikke løbet så meget, som hun havde frygtet. Hun fik rettet den lidt og gav læberne lidt lipgloss, så hun så friskere ud. De trætte og røde øjne, kunne hun ikke gøre så meget ved. Det var ikke kun, de genstridige tårer, der havde gjort dem røde. Mangel på søvn, mistriv-

sel og tankemylder satte fysiske spor, der snart ikke kunne skjules. De sorte render under øjnene og rødsprængtheden i dem, var efterhånden svære at skjule. Hun fik tisset, vasket hænder og nettet sig.

På vej ned til sin plads i forberedelsesrummet, tænkte hun, at der ikke var meget, hun kunne nå at forberede til de første timer. Børnene måtte arbejde med deres fagbøger. Hun vidste godt, hun havde været lidt sløset med forberedelsen den sidste tid. Ofte faldt hun i staver i sine forberedelsestimer. Hun så sine teamkollegaer tale om, personalearrangementer og komsammener, Hun havde sagt nej tak til alt for ofte. Så det var vel hendes egen skyld, de ikke inviterede hende mere? Men de gange, hun havde været med, havde de talt om mange interne emner, som hun ikke kunne deltage aktivt i. Hun havde derfor fundet sig selv siddende med et glas rødvin ved et fyldt festbord, hvor ingen inviterede hende med i samtalerne. De gange, hvor hun selv havde forsøgt at starte en snak op, var den hurtigt blevet slået hen af en af de andre og interessen, var vendt tilbage til deres interne emner.

Hun så sin teamkollega sidde ved sin computer, da hun kom ind i forberedelsesrummet. Hun følte en ubehag men forsøgte alligevel at smile og sagde forsigtigt godmorgen til hende. Kollegaen overhørte tydeligt hendes godmorgen og lod ihærdigt som om, hun havde vigtigere ting for. "Du er sent på den?"; sagde hun lidt spydigt. "Ja", svarede hun, "Der var en del trafik." Den anden kiggede op og ned af hende med kolde øjne, imens hun pakkede en masse materialer sammen til sin undervisning. "Så må du vel køre lidt tidligere?", konstaterede hun med et spydigt drag om munden. Hun rejste sig og forlod rummet, inden hun kunne nå at svare hende.

Hun tændte sin computer, for at se om der lå nogle beskeder til hende. Hendes teamkoordinator havde skrevet, at hun gerne ville tale med hende i løbet af dagen. Hjertet faldt lidt i brystet på hende. Det var kun en uge siden, hun var kommet tilbage efter to ugers fravær. Hun sukkede og kiggede ud i rummet. Det var et

typisk forberedelsesrum med et bord til hver lærer i teamet og en tilsvarende computer og ergonomisk korrekt stol til. Hun kunne ikke selv helt se ideen med de stole, der både var grimme og ubehagelige at sidde i. Men de kunne vippe i korrekt siddestilling til hver enkelts ryg. Selv havde hun ikke fundet ud af, hvordan hendes skulle indstilles korrekt til hendes ryg. Så hun lod den være som den var og bed ubehaget i sig, som hun gjorde med så meget andet. På væggen hang der en typisk stor kalender, hvor der var plads til at skrive navne på fødselsdage og notere personalemøder og fællesarrangementer på for et helt år. Hun fandt juli måned, hvor hendes navn stod udenfor den 17. Hun var aldrig blevet fejret. Hendes fødselsdag lå altid i sommerferien men derfor kunne hun ved godt have fået en blomst eller hilsen før eller efter ferien. Hun var holdt op med at betale til gavekassen, da hun for andet år i træk erfarede, at der ikke var tænkt på hende. Hendes teamkollega, der stod for gavekassen, havde sendt hende et hånligt blik og sagt, at hun da gik i meget små sko. De andre kollegaer havde overhørt det men ikke en, havde støttet hende og anerkendt, det ikke var i orden at glemme hendes fødselsdag for andet år i træk. Hun havde kunnet mærket vreden stige op og med bævende stemme sagt, at det blev ikke anderledes. Det var ikke ofte, hun stod ved sådanne beslutninger men her gjorde hun. Hun huskede den sære følelse af ensomhed, vrede og stolthed, der havde bredt sig i hende.

Hun sukkede og pakkede sine forberedelsesting fra dagen før sammen og gik ned mod klasseværelset. Hun kunne høre larm på gangen længe før, hun kunne se børnene. De løb ud og ind af klassen. Hun kunne mærke en lille panik brede sig. Det var enormt vigtigt, at hun fik ro på klassen inden det ringede til time. Ellers ville hendes kollega i klasselokalet ved siden af, komme med flere syrlige bemærkninger til hende i pausen og det orkede hun ikke. Hun skyndte sig hen ad gangen og uden hun ville det, råbte hun lidt for hårdt af børnene, at nu skulle de komme ind i klassen. Inde i klassen sad hendes teampædagog og tegnede med et par piger. "Godmorgen", sagde hun med en lidt for kold stemme til hende. "Hvorfor har du

ikke ro på klassen?" Pædagogen kiggede forfjamsket på hende og skyndte sig at genne børnene ind og hen på deres pladser. Hun var vellidt, den unge søde og smilende pædagog. "Godmorgen", sagde hun ud over klassen og smilede et træt smil til børnene. "Er i klar til dansk?" "Vi skal have diktat også læsning i læsebogen i dag", sagde hun imens hun rodede efter bøgerne i sin taske.

Børnene fandt deres kladdehæfter frem og den unge pædagog assisterede med at hjælpe de børn, der var lidt for langsomme. Hun fornemmede sin egen distance til børnene og underviste mekanisk og selvsikkert. Den lille somaliske dreng, der havde trøstet hende på parkeringspladsen, kiggede indtrængende på hende men hun lod som om, hun ikke så ham. Hun mærkede en fornemmelse af udkørthed og dårlig samvittighed, da hun med en lidt for hurtig bevægelse, pegede ned i en lille piges læsebog, da hun så, hun hjælpeløst kiggede på hende. "Det er her, vi er", sagde hun igen alt for hårdt. Den lille pige, kiggede skamfuldt ned i bogen og skammen banede sig vej til hendes eget sind. Hvornår var hun blevet så hård overfor sine elever med mangel på empati og indlevelse? "Herre gud", tænkte hun. "De er jo bare små børn, der har brug for anerkendelse og læring. Hvad er der sket med mig?"

I hendes grublerier ringere der ud og børnene fløj ud af klasselokalet for at komme ud på legepladsen. Den lille dreng blev siddende og kiggede intenst på hende. "Du har det ikke godt", sagde han. Hun blev forskrækket, da hun hørte hans stemme. "Jo jo, jeg har det fint", smilede hun vagt til ham. Han rejste sig op og gik hen til hende. Med store barnlige og varme øjne kiggede han indtrængende på hende. "Nej", sagde han. "For du plejer at være så sød. Men du smiler aldrig mere og du gider heller ikke give krammere mere" Hun kiggede skyldbetyngt og forbavset på ham. Han havde jo ret. Hun var så ubeskrivelig træt. Inden hun nåede at svare, sagde en gennemtrængende stemme "Kommer du lige ind på mit kontor?" Det var hendes teamkoordinator. Hun var en midaldrende kvinde med en autoritær udstråling. Altid smart og ulastelig klædt med en stemme, der skar igennem

ethvert rum. Hun smilede til den lille dreng og sagde, "Jeg tror du har ret. Det må jeg prøve at gøre noget ved men nu skal du smutte ud og lege" Han smilede og sagde, "Du er den sødeste lærer, jeg har og du skal være glad igen" Han løb afsted på sine buttede ben og hun smilede varmt efter ham. Det var jo på grund af sådanne oplevelser, at hun holdt fast i lærergerningen.

Hendes koordinator, var marcheret i forvejen med målrettede og selvsikre skridt på de høje støvletter, der gav genlyd på de lange gange imellem klasselokalerne. Hun gik ned mod hendes kontor og bankede på. "Kom ind" sagde en myndig stemme. Hun gik ind og lukkede døren. "Sæt dig bare", sagde hendes teamkoordinator. Hun satte sig i den moderne behagelige stol ved det lille mødebord. Hendes teamkoordinator havde en masse papirer liggende ved siden af sig. "Jeg har besluttet mig for, at flytte dig over som hjælpelærer i 2.A efter sommerferien" Hun stivnede. "Hvorfor" fremstammede hun. "Du har for meget fravær og kan derfor ikke have hovedansvaret for 2.B næste år" "Jamen, jeg startede dem jo op og vil gerne have dem igennem hele indskolingen" protesterede hun. Hendes teamkoordinator kiggede koldt på hende. "Vi har i ledelsesteamet omroket med jer og den beslutning står ikke til at ændre." Hun vidste ikke hvor længe, hun havde stirret på sin teamkoordinator, der afbrød mødet med et "Jeg har en telefonsamtale nu. Det er sådan det bliver og du kan gå til pause nu"

Hun rejste sig op og endnu engang begyndte de genstridige tårer at vibrere bag øjenlågene. Hun gik ud på toilettet ved siden af lærerværelset og låste døren. Hun stirrede på sit spejlbillede, der var blegt og øjnene uden gnist. Den lille dreng havde jo ret. Hun var ked af det. Faktisk følte hun sig udbrændt. Hun hørte summen af stemmer inde fra lærerværelset. Hendes team sad altid ved deres eget bord i pauserne. Førhen havde det været hyggeligt men efter hendes kollega var blevet ansat, var hun blevet skubbet længere og længere ud af fællesskabet. Hun sukke, smurte lidt lipgloss på læberne og rankede ryggen. Fint, tænkte hun, at hun skulle degraderes til hjælpelærer efter alle de år. En beslutning skød op i hende.

Hun ville sygemelde sig på ubestemt tid og få en lægeerklæring på stress. Når hun kom hjem ville hun kontakte sin fagforening. Desuden ville hun indgive en klage til skolens arbejds miljø repræsentant, selvom hun vidste, hun ikke fik meget ud af det. For hun var så forgabt i deres teamkoordinator, at hun helt sikkert ville tage hendes parti. Hun tænkte, at så måtte de jo fyre hende. Hun havde en lang fratrædelsesperiode og ville være sygemeldt under hele perioden.

Hun klistrede et anstrengt smil på læben. Gik hen til den automatiske kaffemaskine og tog en kop varm kaffe med mælk. Hun satte sig ved sit team og hørte sin teamkollega med høj pralende røst sige, at hun skulle være klasselærer i 2.B efter sommerferien. "Det var på tide, at der kom styr på den klasse", sagde hun med en spydighed, der ramte hende som et slag i ansigtet. Hun kiggede tilbage på sin teamkollega og vreden gjorde hende varm i ansigtet. "Ja," hørte hun sig selv sige. "Når man er ansat ud fra nepotistiske principper, får man jo ekstra goder og beføjelser" Hjertet hamrede i brystet på hende og hun rejste sig demonstrativt op, så stole skøjtede højlydt hen af gulvet. Der var stille om bordet, da hun med hurtige skridt gik ud af lærerværelset og hen i gaderoben.

Hun havde fået nok af inkompetent ledelse og kollegaer, der ikke turde sige fra. Hun hev sin jakke ned, så bøjlen røg på gulvet med en klirren. Der var varmt udenfor, så hun smed den i sin bil. Tårerne trillede ned af kinderne på hende. Denne gang var det lettelsens tårer, da hun satte sig ind i bilen og bakkede ud. Hun så sin teamkoordinators nummer på sin mobil blive ved med at ringe hende op. Hun tog den ikke. De måtte gerne fyre hende nu, for hun havde fået nok af overbelastet og dårligt arbejdsmiljø.

Hun drejede ud på vejen og lettelsen i kroppen blev stærkere, des længere hun kom fra den store klassiske rødstensmurede folkeskole. Hun følte sig stærk og stolt. Hun ville ikke gå på kompromis igen med sine egne værdier eller intentioner om at være en god og vedkommende lærer overfor sine elever. Så hellere lade sig sygemelde eller blive sagt op. Hun kørte hjem.

2

Hun fornemmede ham altid, før hun kunne se ham. Det var på særlige dage. Enten når solen skinnede fra en skyfri himmel eller når det regnede. Men ikke i styrtende regn. Mere i sådan en fin støvregn en varm forårs eller efterårsdag. I starten fik hun angst, når hun så ham og hendes krop stivnede i en foruroligende stemning. Hun var begyndt at se ham oftere og oftere men altid under de samme omstændigheder.

Hun havde været i haven og nusset med sine blomster og grøntsagsbede. Efter hun var blevet sygemeldt akut fra sit arbejde med skyhøjt blodtryk og galoperende angst, der senere var blevet diagnosticeret arbejdsrelateret stress, havde hun fundet ro sammen med blomsterne og køkkenhaven. Hendes have, der var en blanding af en vildtvoksende baghave og en velholdt forhage med blomsterbede, var frodig med insekterne i travl vigør fra blomst til blomst og træ til træ. Lige udenfor haven, havde hendes læhegn omkranset en lille fårefold, hvor der gik tre hyggefår og holdt græs og bevoksningen nede. Det var i nederste del af af læhegnet, hun ofte så ham. Han gik så ubesværet blandt træernes vildtvoksende grene ud mod folden.

Hun havde engang arbejdet foroverbøjet og intenst i køkkenhaven, da hun ud af øjenkrogen, så hans silhuet vandre nede langs hegnet. Da hun havde rejst sig op og børstet jord af sig fra squasher og gulerødder af sine gamle cowboybukser og kigget direkte ned mod læhegnet, var han væk. En underlig foruroligende stemning, havde fyldt hendes indre men den helt særlige følelse af angst, som hun ofte fik, når der skete noget i livet, hun ikke havde kontrol over udeblev. Ofte mærkede hun angsten klemme luften ud af hende, når hun forestillede sig, hvad der

kunne ske eller hun vidste, hun skulle i en situation på for eksempel arbejdet, der var ekstra krævende af hende.

Fårene der gik i folden udviste ingen tegn på noget usædvanligt, da hun kiggede ned mod læhegnet. Biernes summen fik hende til at slappe af og vende tilbage til sine grøntsager. Hun havde udviklet en evne til at fordybe sig i at passe blomster og grøntsager, så det blev helt meditativt for hende og hendes ellers overarbejdende hjerne faldt til ro. Hun kunne arbejde i timevis, så det til sidst værkede i alle led i kroppen, når hun rejste sig fra at være i en sammenkrummet til udstrakt stilling. Ofte opdagede hun kroppens signaler om hvile og tørst alt for sent. Hun blev oftere og oftere letter svimmel med pletter for øjnene, når hun rejste sig op men hun slog det hen med hårdt fysisk arbejde i solen.

Hun blev sygemeldt akut med stress efter at have ignoreret sin krops signaler i månedsvis, -ja, måske endda i årevis. Hun kunne ikke helt huske, hvornår det gik op for hende, hun havde stress. Men hun havde bidt tænderne sammen og arbejdet videre alt for længe og til sidst havde kroppen selv sagt fra. Hun var blevet for tyk og røg for meget. Så der var kun en vej og det var mod afgrunden. Dengang havde hun arbejdet som pædagog på en døgninstitution i rullende vagter. Så hun kunne møde ind til middag og først få fri kl 23 for bare at møde ind igen næste morgen kl 6.30. Desuden skulle beboerne, der var voksne selvskadende autister også passes i weekender og helligdage. Arbejdspreset havde været enormt og arbejds miljøet tungt og konfliktfyldt. Hun kunne ikke selv sige sig fri for, at være en del af konflikterne og tonen på arbejdspladsen blev mere og mere, at finde fejl ved de andre kollegaer. Det blev normalt at bagtale og nedgøre hinanden. Hun udviklede en evne til at lukke af for træthed og fornemmelsen af, at den måde og agere på var forkert. Kort sagt, hun gjorde brud mod sine egne værdier og principper. Så hun mistede sig selv og til sidst mistede hun troen på sine egne færdigheder samtidig med at selvrespekten røg sammen med de alt for mange cigaretter.

En tidlig morgen, da hun skulle gøre sig færdig til at tage på arbejde bemærkede hun en sær smerte i sit ene ben, som hun aldrig havde haft før. Først forsøgte hun, som hun altid gjorde, at ignorere den og sluge et par Panodiler. Men dens insisteren fik hende til at løfte buksebenet for at se, hvad der var galt. Benet var hævet helt op og ildrødt. Hun havde tænkt, at hun måtte have fået noget betændelse i benet og hvis det stadig var der, når hun havde fri, måtte hun kontakte lægen. Hun var taget på arbejdet og knoklede derud af bedøvet på Panodiler, som hun tog flere af jævnt hen over vagten. De mange praktiske gøremål og til tider tunge løft, havde ikke gjort det bedre for smerten i benet, hvis hun ikke havde taget smertestillende.

Da hun havde fri, hentede hun sine børn fra skole og kørte hjem. Som sædvanlig var hun nød til at tage sig en middagslur, for hun var helt udkørt. Hun lagde sig på sofaen og faldt i søvn. Hun måtte have glemt at sætte klokken på sin mobil, for hun sov helt til hendes mand kom hjem. Heldigvis var hendes børn så store, at de havde kunne underholde sig selv.

Han vækkede hende og sagde, hun var ligbleg. Smerten i benet var blevet uudholdeligt og strålede ud mod lyske og ned mod anklerne. Hendes mand havde insisteret på, at hun skulle til vagtlægen. Da han havde ringet til vagtlægen, sendte han dem direkte videre til hospitalet, da beskrivelsen lød som en blodprop. Børnene blev sat ind på bagsædet og hendes mand havde aftalt med sin mor, at hun ville hente dem på hospitalet.

Børnene var stille og angsten lod sig ikke skjule i deres kuglerunde øjne. Men hun havde beroliget dem med, trods de voldsomme smerter, at alt nok skulle blive godt igen.

Turen til hospitalet havde været pinefuld og hver gang bilen bumpede på vejen, strålede smerten endnu mere rundt i benet. På hospitalet var hun blevet indlagt med det samme, ultralydsskannet og havde fået noget blodfortyndende medicin og noget smertestillende. Fornemmelsen af at gå fra et smertehelvede til følelsen

af, at smerten forsvandt havde været helt vidunderlig. Herefter var hun faldet i en drømmeløs og rolig søvn for første gang i meget lang tid. Hendes mand var kørt ned efter blomster og hendes børn, var i gode hænder hos deres farmor. Da hun vågnede, kunne hun først ikke placere, hvor hun var men huskede så, hvad der var sket. Hun satte sig op og løftede dynen af benene. Hun havde en typisk hospitals-skjorte på og blottede ben. Hendes ben var ikke lige tykke. Det venstre ben var lidt tykkere end det andet og stadig meget rødt og opsvulmet. Men hun måtte lettet konstatere, at hævelsen og de røde plamager, var blevet mindre, end de var i starten. Benet var lidt ømt men smerten var ellers fortaget. Hun lagde sig ned og sukede. Hun følte sig afslappet og lettelsen bredte sig rundt i kroppen. Der var ikke noget hun kunne gøre. Andre havde taget over på hendes vegne.

Hun måtte have været faldet lidt hen igen, for da hun vågnede, stod der de fineste roser på bordet og hendes mand sad og kiggede i hans telefon på en stol i hjørnet. Da han fornemmede, hun var vågen, smilede han og gik hen til hende. "Har du det bedre", spurgte han med bekymret mine. Hun nikkede og tillod, at han krammede hende. En varm følelse havde svævet rundt i hendes krop og hun følte en taknemmelighed over den mand, der var hendes. Han rejste sig og trak stolen hen til hendes seng. Længe havde hun ligget med lukkede øjne og lod ham holde hendes hånd. "Hvad med ungerne?", havde spurgte hun. "Har de fået besked om, at alt er godt igen?" Hun huskede, at hun havde mærket tårerne presse sig på i øjenkrogen. Alt alt for længe, havde hun tilsidesat deres behov for at passe et job, der krævede mere og mere af hende og bare drænede hende for energi. Han havde nikked med et "uhmm" "De er hos min mor og jeg har sendt en sms, at hun skal fortælle dem, at alt er godt igen" Hun smilede og døren til stuen gik op.

En læge kom ind og skulle tage nogle prøver på hende. De fleste var ok men hendes blodtryk var stadig alt for højt. Han tilbød hende noget blodtryksænkende medicin, som hun pænt afslog. Lægen mente, det var dumt at afslå men hun havde besluttet sig. Når hun blev udskrevet ville hun sygemelde sig med stress på ube-

stemt tid. Hun var ligeglad med hvor længe eller om hun blev fyret. Intet job betalte nok til, at hun nogensinde ville gamble så meget med sit helbred igen. Hun havde lært sin lektie med den blodprop. Hun havde funderet over, hvordan det kunne være, der var så mange indenfor hendes fagområde, der gik ned med stress og med helbredsproblemer til følge. Nu havde hun selv fået en lærestreg med ikke at reagere i tide. Desuden havde hun store huller i sin hukommelse og havde taget på. Hun besluttede sig for, at hun ville drage mere omsorg for sig selv og smide smørgerne i skraldespanden.

Alt det var snart fire måneder siden og nu stod hun her en sen forårsdag med solen skinnende ned fra en skyfri himmel. Hun følte sig lykkelig og fri. Hun havde været til erhvervspsykolog, der mente, hun var så psykisk sårbar lige nu, at hun ikke var 100% arbejdsduelig. Hun vidste godt, at før eller siden skulle hun tilbage på sit arbejde eller fratræde sin stilling. Hun havde indgivet en klage til sin fagforening om ledelsen. Konsulenten fra fagforeningen havde taget hende dybt alvorligt og da hun skulle til samtale med ledelsen, var hun taget med som bisidder. Det havde været en skrækkelig dag, hvor hendes blodtryk måtte have været skyhøjt i mødet med lederen og arbejdspladsen. Konklusionen var blevet, at hun ikke var klar til at starte op endnu. Dagen efter havde hun grædende ringet til konsulenten fra fagforeningen og sagt, at hun ikke var sikker på, hun nogensinde kunne komme tilbage til den arbejdsplads. Hun fik angst ved tanken og kunne ikke se sig selv i en fremtidig stilling der. Konsulenten havde indkaldt til et møde med leder og forstander og forhandlet en fratrædelsesordning igang. Så nu gik hun sygemeldt i en seks måneders afskedigelse.

Hun vidste ikke, hvad der skulle ske efterfølgende men lige nu, ville hun kun koncentrere sig om sin egen recovery, nærvær med sine børn og mand og sine blomster. Efter hun havde fået det bedre, havde hun i en periode ikke set ham længe men i den senere tid, var han begyndt at vandre langs læhegnet igen. Han var en høj, senet mand og let ludende foroverbøjet. Han havde en lang sort kappe på

helt ned til benene. Kappen havde en hætte på, der var løst trukket op over hans ansigt, så hun aldrig så det. Han kiggede aldrig på hende men gik nærmest svævende ned langs læhegnet i et roligt tempo.

Det der undrede hende mest var, at hun ikke var bange for ham eller undrede sig over, hvad han egentligt gik der for, på hendes grund. Hun tænkte, at hun da burde spørge ham men hun havde affundet sig med, at han bare gik der. Tit med siden til uden at kigge andre steder hen end lige frem.

Når hun så ham ud af øjenkrogen, var hun meget nøgtern i sin konstatering uden at vise de store følelser. Hun var egentlig lidt nysgerrig på, hvem han var men ellers undrede det hende ikke. Hun havde langt tilbage i sin erindring husket, at en tilsvarende svævende kappeklædt figur, havde været hjemme i hendes forældres have, da hun var barn. Her havde hun heller ikke været bange til trods for, han havde virket høj, mørk og ildevarslende. Hun var sikker på, det var den samme mand som fra sin barndoms erindringer.

Hun besluttede sig for, at næste gang, hun så ham, ville hun råbe ham an. Han kunne komme og gå i hendes synsfelt flere gange på en dag. Hun var træt og tænkte, hun ville lave en kande med koldt vand og isterninger, inden hun gik videre med havearbejdet. Hun blev så hurtigt træt og svimmel for tiden. Hun tænkte det nok var eftervirkningerne af stressen, der også havde nedsat hendes hukommelse og kognitive færdigheder. Hun havde brug for meget hvile og et for hende meningsfyldt indhold i dagligdagen. Hun følte sig taknemmelig og privilegeret, da hun sank ned i den behagelige havestol med et glas isvand i hånden. Hun lukkede øjnene og drak lidt vand ind imellem. Den kolde fornemmelse af isvandet i munden føltes behagelig og svalende i den bagende forårssol. Hun kunne mærke, hun havde brug for at hvile lidt længere og satte glasset på havebordet ved siden af.

Som i drømme så hun ham. Men denne gang kom han med fronten imod hende. Han svævede fra læhegnet hen over marken med de intetanende får. Det undrede hende, hvordan han så elegant svævede hen over det elektriske hegn uden

at få stød. Haven, der lå op af marken var frodig med de fineste bærbuske og blomster. Han ænsede dem ikke på sin vej men stilede nærmest målrettet hen mod hende på terrassen. Hun lagde mærke til i sin drøm, at hun kunne betragte sin sovende krop udefra og det forskrækkede hende en smule. Hun iagttog, hvordan han kom tættere og tættere på hendes krop og fornemmelsen af at falde ned i den igen, var stærk og insisterende. Da hun åbnede øjnene, så hun ham stå stor og mørk over sig. Hans ansigt var venligt men også ildevarslende med de indsunkne kinder under den pergamentsagtige hvide hud, der gav ham et uhyggeligt udtryk, hvis det ikke havde været for øjnene. Øjnene var kærlige og med et glimt af omsorg sagde han; "Du har ventet alt for længe." "Nu tager jeg dig med hjem."

Hun måbede lidt over det syn, der stod foran hende. Med en lettere apatisk bevægelse, som hun ikke helt selv kunne styre, fornemmede hun, at hun rakte sin hånd ud mod hendes. Hun så at han med blide men krogede gammelmandsfingre tog hendes hånd. Hun havde forventet, den var knoglet og kold men den var tværtimod blød og varm. Hun løftede sig fra stolen og fornemmede, hun svævede. Han tog hende ind i sin favn og hun mærkede en ro og lethed, hun aldrig ville kunne beskrive. Herefter blev hun indhyllet i sort.

1

Mørket slangede sig ind igennem vinduet og sprækkerne fra gardinet, der lukkede larmen fra gaden ude. Hans lille hyggelige studiehybel føltes altid som en tryk hule, når han satte sig ved computerens matblå skær på sin skibsbriks, der stod op af væggen. Han kunne høre efteråret rase ind igennem den gamle hulmur og kulden krøb med mørket ind i rummet.

Han lukkede computeren i og tog en varmere trøje på. Han tændte den lille natlampe ved sengen og rummet fik et hyggeligt skær, der gjorde det indbydende. Han satte noget stille jazz musik på og kiggede på sin reol med de nørdede lp'er og den gamle pladespiller, han havde fundet i en genbrugsbutik. Den var flot og hans sidste kæreste, havde været meget optaget af den. Hun læste klassisk musik på konservatoriet. Selv læste han medicin. De havde været kærester længe, inden hun fandt en rockmusiker fra et lokalt band og sammen med ham, var de re det på musikkens toner. Han sukkede lidt og kogte noget vand til en kop pukka grøn te. Han elskede den bitre smag fra teen og kunne sidde længe og falde i staver over en kop te.

Han havde altid været meget filosofisk anlagt og kunne længe sidde og fundere over det ene og andet store livsspørgsmål. Som helt ung, havde han læst Hemingway, Dostojevski og Steinbeck til sin mors store stolthed. Hun havde sagt, at han måske selv blev en stor forfatter en dag. Han havde smilet og sagt "måske" Hans far havde kigget misbilligende på ham. I deres familie blev mændende læger og det var ikke noget, der sådan lige kunne laves om på. Men han havde læst videre og tygget sig igennem den ene store såvel som mindre roman efter den anden. Alle de fortællinger og historier, han efterhånden havde indeni sig af både andres og sine egne, skreg på, at de gerne ville skrives ud.

Da han skulle søge ind på universitetet efter studentereksamen, havde hans far med det samme sagt, at hans snit var højt nok til medicinstudiet. Han kunne høre sig selv protestere vagt overfor faren og nærmest undskyldende hviske, at han heller ville læse filosofi. Hans mor havde støttet ham men faren, havde fået overbevist dem begge om, at der ikke var den store fremtid for filosoffer i et moderne samfund og han aldrig ville blive arbejdsløs som læge. Han var kommet ind i første forsøg på medicinstudiet og hans forældre havde købt den hyggelige lille etværelses lejlighed, der udgjorde det som studiebolig for ham. Stolt havde hans far pralet med til venner og familie, at hans ældste søn gik i hans fodspor og ville blive en fremragende læge. Hans mor havde smilet stolt af ham og istemt, at han altid havde været så dybsindig og en intelligent dreng. Han havde smilet sammen med sine forældre og høfligt sagt tak, når familie og venner lykønskede ham med sit nye studie.

Indeni følte han sig alene. Han ville gerne have læst filosofi og fordybet sig i de store tænkere. I virkeligheden ville det have været fint, hvis han kom til at undervise håbefulde gymnasieelever i oldtidskundskab. Han ville kunne begejstre dem med sin indlevelse og entusiasme i gamle støvede grækere, nyere moderne europæiske idehistorikere, eksistentialister og frigørende feministiske anskuelser, så de ung kunne lade sig danne og uddanne.

Han var vred på sig selv. Hvorfor havde han ikke sagt fra overfor sin far? Gad vide, om hans far ville have købt den fine lille hyggelige lejlighed, hvis han havde valgt noget andet end medicinstudiet? Han vidste det ikke og vendte vreden ind mod sin egen svaghed overfor sin far. Den menneskelige krop og dens tilstand, kunne såmænd være spændende nok. Men han ville hellere dykke ned i ånden, de eksistentialistiske ideer om, hvad mennesket var. Kulturer og samfundsopbygninger og alt derimellem. Han ville have været en fremragende filosofistuderende og han ville skrive romaner og noveller om den menneskelige eksistens og dets anskuelser på kryds og tværs sideløbende med. Vidste hans belærte far da ikke, at

selv hans fine lægegerning havde sit udspring i filosofiske overvejelser? Det gjorde han vel nok, hans far. Men det var nok ikke så vigtigt for ham?

Jazzens rytmer rullede sig ind over ham og kølede hans tankevirksomhed ned. Hans tilstand af ubeslutsomhed ændrede sig og han følte sig med et mere målbevidst. Han ville ikke fortsætte på medicinstudiet. Der var ikke noget galt i at være læge eller noget som helst andet. Men der var noget galt i, at fortsætte med det, hvis det ikke havde ens interesse, hvis nogle bestemte forventninger og normer dikterede det. Han ville få fat i sin studievejleder og rådfører sig med hende. Ikke så meget om, om han skulle blive på studiet eller ej. Men mere om, hvordan han kunne blive overflyttet til humaniora og det filosofiske fakultet. Gad vide om han kunne få meritoverført noget af det? Han vidste det ikke men han ville sætte sig ind i det og undersøge det nærmere.

Han gik tilbage til sin skibsseng og computeren, der lå og flød på dynen. Han åbnede den og så på dokumentet, han havde været ved at arbejde på. Det var et udkast til en roman, han længe gerne ville have søsat. Han havde kastet sig over den med stor iver for et par dage siden og var gået igang med at brainstorme, udvikle personkarakteristikker og plots. Han havde skrevet og skrevet hele aftenen. Det var blevet sent og han skulle på sit studie om morgenen. Han havde sovet dårligt om natten og spekuleret på, om det i virkeligheden var en god ide, det han var ved at rode sig ud i. At skifte studie og skrive bøger i sin fritid. Da han var vågnet her til morgen følte han sig ikke udsovet og energiforladt. Han hørte sin fars stemme inde i hovedet, der sagde, at kunne man sidde op hele aftenen, kunne man også gå i skole. Så han var taget afsted og havde fulgt forelæsningerne. I hvert fald fysisk. Mentalt havde han følt, at han var indhyllet i vatskyer, der ikke lod læringen helt trænge igennem ind til hans hjerne.

Han kunne høre sin fars stemme inde i sit hoved, der skældte ham ud over, hans tidsfordriv med at skrive bøger. "Sikke noget romantisk pladder", vill han sig, hvis han vidste det. Han gik i stå i en sætning og funderede længe over, hvad han

egentligt ville med sit liv og sin fremtid. Hans far havde sikkert ret i, at han altid ville kunne finde arbejde som læge. Han vidste bare af erfaring, at han kom i et tilstandsskift, når han fandt sine tunge støvede filosoffer frem og fordybede sig i deres værker. Han følte sig levende og nysgerrig. På medicinstudiet var dagene lange og han fandt læringen tung og uinteressant.

Han måtte tale med sin studievejleder i morgen. Han ville skifte studie, uanset hvad hans far måtte mene om den sag. Jazzens tunge bas, sendte hans bevidsthed tilbage til virkeligheden. Han kiggede ud i rummet og blev pinlig bevidst om, at hele hans liv, havde han haft sin far med som følgesvend. Hans fars vurderinger, meninger, intentioner, råd og vejledninger, havde han fulgt uden at sætte tydelige spørgsmålstegn ved dem. Hans far viste ham vejen i, hvad det gode liv var, -for netop ja, hans far. En bølge af tristhed skød op i hans bryst og han tænkte, at hvis han skulle blive fri, måtte han tage den kamp.

Resolut satte han sig til at skrive videre på sin bog. Han ville som andre forfatterspirer, gerne have den udgivet. Men til at starte med, ville han gøre den færdig for sig selv. Han ville ikke fortælle sine forældre om den. Den skulle være hans. Hans måde, at sige fra på og gå sine egne veje. Romanen var tung og sikkert fyldt med for mange historier, klicheer og personer, tænkte han. Men lige nu, kunne han bruge den til at skrive sig fri. Skrive sig ud af andres forventninger til ham og ind i hans egen måde at anskue livet på.

Det begyndte at blive sent og rummet blev endnu mere dunkelt. Han tænkte, at han måtte bestille en tid til en øjenlæge, for det blev sværere for ham efterhånden at se bogstaverne. Både på computeren men også i lærerebøgerne. Han fik hurtigt hovedpine, når han læste, så der var nok noget om, at hans øjne havde ændret sig og han trængte til briller. Han måtte bestille en tid i morgen. Han lagde computeren væk og gik ud på det lille badeværelse for at børste tænder og tisse. Da han kom ind i stuen igen, mærkede han en blanding af lettelse og spænding. Han havde taget en beslutning uden sin fars vidende. Han ville skifte studieretning.

Da han faldt i søvn drømte han om spændende forelæsninger på filosofistudiet. Han drømte, at han skrev de fineste afhandlinger og arbejdede sig op i universitetsmiljøet for til sidst selv at blive filosofiprofessor. I drømme mærkede han trivsel og glæden over at kunne fordybe sig i både gamle og nye filosofiske tanker og måder at anskue verden på. Han ville være en engageret underviser overfor sine nysgerrige studerende.

Solen tittede ind igennem de nedrullede gardiner, da alarmen på hans mobil ringede. Han følte sig frisk og udhvilet. Med beslutningen i kroppen, gjorde han sig klar til dagens undervisning. Glad og lettet tog han sin jakke på og fandt sin racercykel frem i cykelkælderen. På vej til universitetet mærkede han en længe fraværende energi, der tog fat i ham. Han glædede sig til at tage kontrollen over sit eget liv. Han ville være modig og fortælle sin far roligt og fattet om sit valg. Hvis hans far protesterede måtte han fortælle ham, at det handlede om hans liv og ikke hans fars. Desuden ville hans far sikkert blive god igen på et tidspunkt.

Han låste cyklen, der hvor alle de andre cykler holdt og gik op mod sit undervisningslokale. Han mærkede sin mobil vibrere i sin lomme og tog den frem, for at se, hvem der havde skrevet. Det var hans far, der inviterede ham ud og spise sammen med ham og en lægekollega. Kollegaens datter skulle også med. Hun overvejede at søge ind på medicinstudiet, så det ville være oplagt, at han kom med og kunne fortælle hende lidt om det spændende studieliv medicinstudiet bød på.

Han opdagede, han var gået i stå midt på gangstien og stod og stirrede ned i sin mobil. Han ville svare sin far men vidste ikke, hvad han skulle skrive. En mathed tog fat i hele hans krop og han følte sig træt helt ind i sjælen. Gad vide, om mennesket havde en sjæl, tænkte han, imens han automatisk skrev til sin far, hvor han takkede for invitationen og han med glæde, ville fortælle hans kollegas datter om livet på medicinstudiet.